

ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA

DĖL ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2019 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINIO IR SAVIVALDYBĖS LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS VERTINIMO

2020 m. liepos 15 d. Nr. 4-3
Zarasai

Auditas atliktas vykdant
2019-10-01 pavedimą Nr. 7-3.

Auditą atliko:
Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja Nijolė Kalasauskienė (grupės vadovė)
Savivaldybės kontrolierė Irma Maldauskienė
Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos vyr. specialistė Aida Bogušienė (iki 2020-06-01)

Auditas pradėtas 2019 m. spalio 1 d.
Auditas baigtas 2020 m. liepos 15 d.

Audito ataskaita skelbiama
Kontrolės ir audito tarnybos interneto tinklalapyje adresu <http://zarasaikontrole.lt>

TURINYS

PAGRINDINIAI ATASKAITOS FAKTAI.....	3
ĮŽANGA.....	4
AUDITO REZULTATAI.....	8
1. SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS	8
1.1. Finansinė atskaitomybė neparodo tikro ir teisingo vaizdo apie vietinės reikšmės kelius ir gatves	8
1.1.1. Apskaitoje įregistruoti ne visi vietinės reikšmės keliai ir gatvės	8
1.1.2. Vietinės reikšmės keliai ir gatvės apskaitoje registruojami ne tikrąja verte.....	8
1.2. Atlikus esminį turto pagerinimą nedidinama ilgalaikio turto įsigijimo savikaina ir neskaičiuojamos nusidėvėjimo sąnaudos	10
1.3. Ne visoms nekilnojamosioms kultūros vertybėms prieš rengiant metines finansines ataskaitas nustatyta tikroji vertė.....	11
1.4. Žemė finansinėse ataskaitose parodyta ne tikrąja verte.....	12
1.5. Zarasų rajono socialinių paslaugų centre finansinių ataskaitų rinkinys parengtas ne pagal apskaitos duomenis, nesilaikant VSAFAS nuostatų ir su klaidomis.....	13
1.6. Finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo metu VSAKIS darytos klaidos	16
2. SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ VERTINIMAS	17
2.1. Ne visi panaudoti asignavimai priskirti tinkamiems ekonominės klasifikacijos straipsniams	17
2.2. Negalime patvirtinti Zarasų rajono socialinių paslaugų centro biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo duomenų tikrumo ir teisingumo	18
2.3. Negalime patvirtinti dalies Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaitoje nurodytų sumų tikrumo ir teisingumo	19
3. SAVIVALDYBĖS LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO VERTINIMAS	21
3.1. Planuojant, tvirtinant ir keičiant biudžetą nebuvo laikomasi Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo taisyklių.....	21
3.2. Biudžetas įvykdytas nepažeidžiant Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo taisyklių.....	22
3.3. Biudžeto pajamų planas vykdomas vadovaujantis teisės aktais	22
3.4. Negalime patvirtinti, kad visos socialinę riziką patiriantiems asmenims skirtos socialinės išmokos panaudotos pagal tikslinę paskirtį	22
3.5. Biudžeto asignavimai darbo užmokesčiui, socialinio draudimo įmokoms ir darbdavių socialinei paramai naudoti be reikšmingų pažeidimų.....	25
3.6. Zarasų rajono savivaldybės mero fondas naudojamas pagal paskirtį	25
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	27
PRIEDAI	29

PAGRINDINIAI ATASKAITOS FAKTAI

58 617	4 501	19 951	19 679
tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur
SAVIVALDYBĖS TURTAI	SAVIVALDYBĖS ĮSIPAREIGOJIMAI	BIUDŽETO PAJAMOS	BIUDŽETO IŠLAIDOS PROGRAMOMS

Aštuonis metus iš eilės

nustatome reikšmingų finansinių ataskaitų
rinkinio duomenų iškraipymų

IŽANGA

Vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymu¹, Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba kiekvienais metais iki liepos 15 dienos rengia ir reglamente nustatyta tvarka teikia savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio bei savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo.

Zarasų rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, kurį sudaro konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai, finansinis ir savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais pasirinktose srityse teisėtumo auditas atliktas vykdant Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veiklos planą² ir pavedimą³.

Audituojamas subjektas – Zarasų rajono savivaldybė (rajono Savivaldybės grupė, kurią sudaro rajono Savivaldybės administracija ir savivaldybės kontroliuojami subjektai, kurių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų duomenys konsoliduojami rengiant 2019 metų rajono Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį). Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius parengė Zarasų rajono savivaldybės administracija (identifikavimo kodas – 188753461, adresas: Sėlių a. 22, Zarasai).

Audituojamuoju laikotarpiu Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pareigas ėjo Benjaminas Sakalauskas. Finansų skyriaus vedėjos pareigas audituojamu laikotarpiu ėjo Laima Tuzikienė, Apskaitos skyriaus vedėjos (vyriausiosios buhalterės) – Jolita Zovienė.

Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą bei už savivaldybės turto ir savivaldybės biudžeto asignavimų administravimą, naudojimo teisėtumą, savivaldybės biudžeto vykdymo organizavimą ir savivaldybės ūkinę ir finansinę veiklą.

Savivaldybės konsoliduojamų subjektų vadovai yra atsakingi už žemesniojo lygio finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių parengimą ir pateikimą bei jiems perduotą savivaldybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei efektyvią vidaus kontrolę.

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 2008-09-15 Nr. X-1722 redakcija, 27 str. 1 d. 3 p., 9 d. 10 p.

² Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2019 m. veiklos planas, patvirtintas 2018-11-08 įsakymu Nr. I-8 ir 2020 m. veiklos planas, patvirtintas 2019-11-07 įsakymu Nr. I-5.

³ Zarasų rajono savivaldybės kontrolieriaus 2019-10-01 pavedimas Nr. 7-3.

Audito metu vertinome 2019 metų rajono Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius. Taip pat vertinome rajono Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimą biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio mokėjimui, lėšų naudojimą socialinę riziką patiriančių asmenų socialinėms išmokoms, lėšų naudojimą rajono Savivaldybės mero fonde bei rajono Savivaldybės rekonstruoto nekilnojamojo turto naudojimą. Atliekant auditą taip pat naudojomes Zarasų rajono savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo veiklos auditą⁴ bei Zarasų rajono savivaldybės skolos ir galimybių imti ilgalaikes ir trumpalaikę paskolas bei suteikti garantiją auditu⁵ darbo rezultatais.

Zarasų rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys, kuris parengtas konsoliduojant 26-ių rajono Savivaldybės grupės viešojo sektoriaus subjektų (22 biudžetinių įstaigų, 3 viešųjų įstaigų bei 1 administruojamo išteklių fondo, t. y. Iždo) finansines ataskaitas, auditui gautas 2020-06-16⁶. Detalus viešojo sektoriaus subjektų (toliau – VSS), kurių finansinės ataskaitos konsoliduojamos į Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, sąrašas pateikiamas ataskaitos 3 priede.

Savivaldybės metinį konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį sudaro:

1) finansinės būklės ataskaita⁷, t. y. finansinė ataskaita, kurioje parodomas visas VSS turtas, finansavimo sumos, įsipareigojimai ir grynasis turtas paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną;

2) veiklos rezultatų ataskaita⁸, t. y. finansinė ataskaita, kurioje nurodomos visos VSS ataskaitinio laikotarpio pajamos, sąnaudos ir veiklos rezultatai;

3) pinigų srautų ataskaita⁹, t. y. finansinė ataskaita, kurioje nurodomos visos VSS ataskaitinio laikotarpio pinigų ir pinigų ekvivalentų įplaukos bei išmokos;

4) grynojo turto pokyčių ataskaita¹⁰, t. y. finansinė ataskaita, kurioje pateikiami duomenys apie VSS grynojo turto pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį;

5) finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas¹¹, t. y. finansinė ataskaita, kurioje detalizuojamos ir paaiškinamos VSS finansinės būklės, veiklos rezultatų, pinigų srautų ir grynojo

⁴ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2020-04-30 audito ataskaita Nr. 4-2.

⁵ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2020-04-09 audito ataskaita Nr. 4-1.

⁶ Zarasų rajono savivaldybės administracijos Finansų skyriaus 2020-06-16 raštas Nr. (20.61 E)-F2-75 „Dėl 2019 metų Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio pateikimo“.

⁷ Auditui pateikta Zarasų rajono savivaldybės Finansinės būklės ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2020-06-10 Nr. F5-18-(20.61 E).

⁸ Auditui pateikta Zarasų rajono savivaldybės Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2020-06-10 Nr. F5-19-(20.61 E).

⁹ Auditui pateikta Zarasų rajono savivaldybės Pinigų srautų ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2020-06-10 Nr. F5-21-(20.61 E).

¹⁰ Auditui pateikta Zarasų rajono savivaldybės Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2020-06-10 Nr. F5-20-(20.61 E).

¹¹ Auditui pateiktas Zarasų rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamasis raštas, 2020-06-10 Nr. F5-22-(20.61 E).

turto pokyčių ataskaitose nurodytos sumos, taip pat pateikiama papildoma kitose finansinėse ataskaitose nenurodoma informacija.

Zarasų rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, kuris parengtas pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos surinktų ir apskaičiuotų administruojamų mokesčių ar įmokų pajamų ataskaitos duomenis bei konsoliduojant 32-ejų rajono Savivaldybės asignavimų valdytojų (22 biudžetinių įstaigų ir 10 seniūnijų) biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo ataskaitas, auditui pateiktas 2020-06-18¹². Detalus asignavimų valdytojų, kurių biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo ataskaitos konsoliduojamos į Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį, sąrašas pateikiamas ataskaitos 4 priede.

Savivaldybės metinių konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudaro:

1) biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaita¹³, t. y. aukštesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje pateikiamas savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų planas ir jo vykdymas;

2) aukštesniojo lygio biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita¹⁴, t. y. biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje pateikiama konsoliduota savivaldybės biudžeto išlaidų sąmata ir jos vykdymo duomenys;

3) aukštesniojo lygio biudžeto vykdymo paaiškinamasis raštas¹⁵, t. y. biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje paaiškinamos aukštesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitose nurodytos finansinės sumos, taip pat pateikiama papildoma reikšminga kitose aukštesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitose nenurodoma informacija.

Rajono Savivaldybės 2019 metų biudžetas buvo vykdomas vadovaujantis 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu¹⁶ ir rajono Savivaldybės tarybos sprendimais¹⁷. Zarasų rajono savivaldybės biudžeto 2019 metų pajamų planas, įskaitant patikslinimus – 20 501,5 tūkst. Eur¹⁸, faktiškai gauta – 19 951,1 tūkst. Eur, paimta ilgalaikių paskolų – 822,2 tūkst. Eur, nepanaudotų lėšų likutis metų pradžioje –

¹² Zarasų rajono savivaldybės administracijos Finansų skyriaus 2020-06-18 raštas Nr. (20.9 E)-F2-78 „Dėl 2019 m. biudžeto vykdymo ataskaitos“.

¹³ Auditui pateikta Zarasų rajono savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 1-sav. metinė), 2020-02-18 Nr. F5-3-(20.9).

¹⁴ Auditui pateikta Zarasų rajono savivaldybės Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 2-sav. metinė), 2020-02-18 Nr. F5-4-(20.09).

¹⁵ Auditui pateiktas Zarasų rajono savivaldybės 2019 metų biudžeto vykdymo paaiškinamasis raštas, 2020-02-18, be numerio.

¹⁶ Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2018-12-11 Nr. XIII-1710.

¹⁷ Zarasų rajono savivaldybės biudžetas patvirtintas Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2019-02-22 sprendimu Nr. T-2, keistas sprendimais: 2019-07-05 Nr. T-106, 2019-11-15 Nr. T-166, 2019-12-19 Nr. T-195.

¹⁸ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2019-02-22 sprendimas Nr. T-2 (2019-12-19 sprendimo Nr. T-195 redakcija), 1 priedas.

1 194,6 tūkst. Eur,¹⁹. Asignavimų planas, įskaitant patikslinimus – 21 696,1 tūkst. Eur²⁰, programų įgyvendinimui panaudota – 19 679,3 tūkst. Eur asignavimų, gražinta ilgalaikių paskolų – 822,2 tūkst. Eur, nepanaudotų lėšų likutis metų pabaigoje – 1 466,4 tūkst. Eur²¹. Savivaldybės 7 programų įgyvendinimui biudžeto asignavimai skirti 32-iems asignavimų valdytojams, kurie, pagal Biudžeto sandaros įstatymą²², yra atsakingi už programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir jų vykdymą, neviršijant patvirtintų asignavimų sumų, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus²³, Tarptautinius audito standartus²⁴ ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus²⁵.

Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiai aprašyti ataskaitos 2 priede „Audito apimtis ir metodai“.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl Zarasų rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, dėl savivaldybės lėšų ir turto naudojimo audituotose srityse pareiškama audito išvadoje, kuri, vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 2 punktu ir 9 dalies 10 punktu, teikiama rajono Savivaldybės tarybai.

¹⁹ Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 1-sav.), 2020-02-18 Nr. F5-3-(20.9).

²⁰ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2019-02-22 sprendimas Nr. T-2 (2019-12-19 sprendimo Nr. T-195 redakcija) 2, 3 priedai.

²¹ Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 1-sav.), 2020-02-18 Nr. F5-3-(20.9), Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 2-sav.), 2020-02-18 Nr. F5-4-(20.09).

²² Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2003-12-23, Nr. IX-1946, 7 str. 1 p.

²³ Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (2012 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. V-171 redakcija).

²⁴ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, <http://lar.lt/www/new/page.php?326>).

²⁵ Finansinio audito (100G-1810 TAAIS) ir atitikties audito (4000, 4200 TAAIS) standartai (<http://www.vkontrolė.lt/page.aspx?id=347>).

AUDITO REZULTATAI

1. SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

1.1. Finansinė atskaitomybė neparodo tikro ir teisingo vaizdo apie vietinės reikšmės kelius ir gatves

1.1.1. Apskaitoje įregistruoti ne visi vietinės reikšmės keliai ir gatvės

Zarasų rajono savivaldybėje 2019 metų pabaigoje galiojo rajono Savivaldybės tarybos 2019-08-30 nauja redakcija patvirtintas²⁶ Zarasų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašas (toliau – sąrašas). Sąrašas parengtas pagal VĮ Transporto ir kelių tyrimo instituto 2007–2010 metais atliktą techninę inventorizaciją su 2019 metų aktualiais pakeitimais ir patikslinimais. Naujos redakcijos sąrašė patvirtinti 1 235,5 km ilgio 1 155 Zarasų rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausantys vietinės reikšmės keliai ir gatvės. Atlikus Zarasų rajono savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) buhalterinėje apskaitoje įregistruotų kelių ir gatvių auditą, nustatyta, kad 2019 metų pabaigoje buhalterinėje apskaitoje buvo neįregistruota 114 vnt. arba 93,9 km vietinės reikšmės kelių ir gatvių, kurie tuo laikotarpiu buvo rajono Savivaldybės tarybos patvirtintame sąrašė²⁷. Daugiausiai buhalterinėje apskaitoje neįregistruota kelių ir gatvių, esančių Zarasų seniūnijoje – 73 vnt. arba 71,6 km ir Dusetų seniūnijoje – 36 vnt. arba 16,5 km. Taip pat Degučių seniūnijoje neįregistruoti 3 keliai (5 km), Suvieko ir Imbrado seniūnijose po 1 kelią.

1.1.2. Vietinės reikšmės keliai ir gatvės apskaitoje registruojami ne tikrąja verte

Vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“²⁸ nuostatomis bei atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuomonę²⁹, 2015 ir vėlesniais metais inventorizacijos metu surasti keliai buhalterinėje apskaitoje turi būti registruojami ne simboline vieno euro verte, bet tikrąja verte bei vadovaujantis 7-ojo VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“³⁰ 19 punkto nuostatomis. Lietuvos Respublikos

²⁶ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2019-08-30 sprendimas Nr. T-140 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 22 d. sprendimo Nr. T-22 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo.

²⁷ Ten pat.

²⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009-12-22 įsakymu Nr. 1K-466 nauja redakcija patvirtintas 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 25 p., 26 p.

²⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Audito, apskaitos ir nemokumo valdymo departamento 2015-03-17 atsakymas į 2015-03-09 klausimą Nr. 19319.

³⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009-12-16 įsakymu Nr. 1K-456 nauja redakcija patvirtintas 7-asis VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“, 19 p.

finansų ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakyme Nr. 1K-413³¹ nurodyta, kad iki 2015 m. sausio 1 d. įsigyto (gauto) ilgalaikio materialiojo turto, apskaitos registruose nurodyta simbolinė turto vertė nekeičiama.

Nesilaikant 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“³² nuostatų, Administracijoje metinės inventorizacijos metu surasti neapskaiyti vietinės reikšmės keliai ir gatvės 2016 metais buhalterinėje apskaitoje buvo įregistruoti ne tikraja verte, bet simboline vieno euro verte. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje šešiose seniūnijose (Antazavės, Degučių, Dusetų, Suvieko, Zarasų ir Zarasų miesto) simboline vieno euro verte iš viso įregistruoti 228 vietinės reikšmės keliai ir gatvės.

Atkreiptinas dėmesys, kad visos aukščiau nurodytos klaidos ir neatitikimai susiję tik su iš savivaldybės biudžeto lėšų finansuojamų vietinės reikšmės kelių ir gatvių apskaita.

Dėl aukščiau nurodytų klaidų ir neatitikimų mes **negalime patvirtinti, kad** Administracijos Finansinės būklės ataskaitoje paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną eilutėje infrastruktūros ir kiti statiniai **1 013 612 Eur** dalimi vietinės reikšmės keliai ir gatvės bei finansavimo sumų likučiai iš savivaldybės biudžeto lėšų **parodyti teisingomis ir tikromis vertėmis.**

Dėl 12-ojo VSAFAS nuostatų nesilaikymo ilgalaikį turtą registruoti tikraja verte ir dėl netikslios vietinės reikšmės kelių ir gatvių apskaitos, mes negalime patvirtinti, kad Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje³³ ataskaitinio laikotarpio pabaigoje infrastruktūros ir kiti statiniai bei rajono Savivaldybės sukauptas perviršis 1 013,6 tūkst. Eur dalimi parodyti tikromis ir teisingomis sumomis bei šia dalimi negalime patvirtinti Grynojo turto pokyčių ataskaitoje³⁴ prieš nuosavybės metodo įtaką sukaupto perviršio tikrumo.

Atkreiptinas dėmesys, kad atliekant Zarasų rajono savivaldybės 2017 ir 2018 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditą, Administracija įsipareigojo³⁵ sudaryti darbo grupę vietinės reikšmės kelių ir gatvių įvertinimo

³¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014-12-02 įsakymas Nr. 1K-413 „Dėl finansų ministro 2008 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. 1K-174 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“ pakeitimo“, 2.1 p.

³² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009-12-22 įsakymu Nr. 1K-466 nauja redakcija patvirtintas 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 25 p., 26 p.

³³ Zarasų rajono savivaldybės Finansinės būklės ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2020-06-10 Nr. F5-18-(20.61 E).

³⁴ Zarasų rajono savivaldybės Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2020-06-10 Nr. F5-20-(20.61 E).

³⁵ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos audito ataskaitų rekomendacijų įgyvendinimo planai: 2018-07-12 Nr. 4-4 ir 2019-07-12 Nr. 4-2.

metodikos parengimui ir, vadovaujantis parengta metodika, įvertinti apskaitoje neįregistruotus ir simboline vieno euro verte įregistruotus kelius ir gatves bei juos įregistruoti buhalterinėje apskaitoje. Rekomendacijos įgyvendinimo terminas buvo numatytas iki 2018-12-31, vėliau Statybos ir komunalinio ūkio skyrius metodiką turėjo parengti iki 2019-10-31, Apskaitos skyrius kelius ir gatves įregistruoti bei vertes apskaitos registruose pakeisti iki 2019-12-31. Tačiau nei iki 2019 metų pabaigos, nei iki šios ataskaitos parengimo dienos metodika neparengta, po 2015 metų simboline vieno euro verte įregistruoti bei inventorizuoti ir registruotini vietinės reikšmės keliai ir gatvės tikraja verte neįvertinti ir buhalterinės apskaitos registruose neįregistruoti.

1.2. Atlikus esminį turto pagerinimą nedidinama ilgalaikio turto įsigijimo savikaina ir neskaičiuojamos nusidėvėjimo sąnaudos

Vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“³⁶ nuostatomis, atlikus esminį turto pagerinimą, didinama atitinkamo ilgalaikio materialiojo turto vieneto įsigijimo savikaina, o nusidėvėjimo skaičiavimas tikslinamas nuo kito mėnesio, kurį esminio turto pagerinimo darbai buvo baigti.

Administracijoje po turto rekonstrukcijos darbų, priskirtinų esminiams turto pagerinimo darbams, pabaigos ne visada laiku buvo didinamos rekonstruotų turto vienetų įsigijimo vertės. 2019 metų pabaigoje Administracijoje nebaigtoje statyboje buvo įregistruota 2 319 944 Eur vertės 15 turto vienetų techninių projektų su rekonstrukcijos darbais, kurie užbaigti 2017 ir ankstesniais metais (arba darbai nevykdomi nuo 2010-2012 metų) bei 1 547 773 Eur vertės 4 objektai, kurių remonto darbai baigti 2019 metais. Ataskaitinių metų pabaigoje Administracijoje 2019 ir ankstesniais metais rekonstruoti ar kapitališkai suremontuoti 19 turto vienetų buvo pilnai eksploatuojami, todėl, vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“³⁷ nuostatomis, nebaigtoje statyboje sukauptomis vertėmis turėjo būti padidintos rekonstruotų ar suremontuotų turto vienetų įsigijimo savikainos ir nusidėvėjimo sąnaudos pradėtos skaičiuoti nuo padidintų verčių.

Dėl to Administracijos Finansinės būklės ataskaitoje paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną **3 867 717 Eur padidinta nebaigtos statybos likutinė vertė (įsigijimo vertė) ir parodyta 3 811 575 Eur mažesnė infrastruktūros ir kitų statinių bei 56 142 Eur mažesnė pastatų vertė, nuo šių sumų neskaičiuotos nusidėvėjimo sąnaudos.**

³⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009-12-22 įsakymu Nr. 1K-466 nauja redakcija patvirtintas 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 32.1 p., 33 p.

³⁷ Ten pat.

Dėl 12-ojo VSAFAS nuostatų nesilaikymo Zarasų rajono savivaldybės administracijoje tvarkant ir apskaitant nebaigtą statybą, Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje³⁸ ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nebaigtos statybos vertė padidinta 3 867,7 tūkst. Eur ir parodyta 3 811,6 tūkst. Eur mažesnė infrastruktūros ir kitų statinių bei 56,1 tūkst. Eur mažesnė pastatų vertė, nuo šių sumų neskaičiuotos nusidėvėjimo sąnaudos.

Atkreiptinas dėmesys, kad atliekant ankstesnių metų biudžeto vykdymo ir konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių auditus³⁹ nustatydavome faktus, kad Administracijoje nebaigtoje statyboje įregistruoti baigti rekonstruoti ir kitose ilgalaikio turto grupėse registruotini turto vienetai ir teikdavome rekomendacijas imtis priemonių, kad nebaigtoje statyboje sukaupti rekonstrukcijos darbai, užbaigus darbus ir objektus pradėjus eksploatuoti, būtų laiku iškeliami į kitas turto grupes, didinant jau esamų turto vienetų įsigijimo vertes bei nustatyti asmenis, dėl kurių neveiklumo šie darbai nebuvo laiku atliekami. Iki 2016 metų pabaigos rekomendacijos dalinai buvo vykdomos (2013 metų pabaigoje buvo 52 iškeltini objektai, 2016 metų pabaigoje – 5). Tačiau nuo 2017 metų Statybos ir komunalinio ūkio skyriuje pradėjus keistis atsakingiems asmenims, užbaigus darbus ir objektus pradėjus eksploatuoti, nebaigtoje statyboje sukaupti rekonstrukcijos darbai vėl buvo vangiai iškeliami į kitas turto grupes, todėl 2017 metų pabaigoje tokių objektų skaičius išaugo iki 17 vienetų, o 2018 metų pabaigoje pasiekė 29 vienetus. Vėl pasikeitus atsakingiems asmenims, 2019 metais rekomendacija pradėta vykdyti, tačiau nepakankamai sparčiai, nes metų pabaigoje iš nebaigtos statybos į kitas turto grupes iškeltinų objektų dar buvo likę 19 vienetų.

1.3. Ne visoms nekilnojamosioms kultūros vertybėms prieš rengiant metines finansines ataskaitas nustatyta tikroji vertė

Vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“⁴⁰ nuostatomis, nekilnojamosios kultūros vertybės po pirminio pripažinimo finansinėse ataskaitose turi būti rodomos tikraja verte, kuri turi būti patikslinama kiekvienų finansinių metų pabaigoje, prieš rengiant metines finansines ataskaitas. Nesilaikant šių nuostatų, Zarasų krašto muziejuje (toliau –

³⁸ Zarasų rajono savivaldybės Finansinės būklės ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2020-06-10 Nr. F5-18-(20.61 E).

³⁹ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos auditų ataskaitos: 2019-07-12 Nr. 4-2, 1.2 p.; 2018-07-12 Nr. 4-4, 1.2 p.; 2017-07-14 Nr. 4-4, 3.1 p.; 2016-07-15 Nr. 4-4, 3.2 p.; 2015-07-15 Nr. 4-4, 3.2 p.; 2014-07-15 Nr. 4-3, 3.2 p.

⁴⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009-12-22 įsakymu Nr. 1K-466 nauja redakcija patvirtintas 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 42 p., 61 p., 65 p.

Muziejus) prieš sudarant 2019 metų finansines ataskaitas, nekilnojamųjų kultūros vertybių tikroji vertė nebuvo tikslinama.

Be to, atliekant Savivaldybės nekilnojamojo turto auditą⁴¹ buvo nustatyta, kad Muziejuje kaip vienas nekilnojamosios kultūros vertybės objektas, įvardijant „K. Būgos mem. muziejus“ įregistruoti keturi pastatai ir statiniai, iš kurių tik du yra kultūros vertybės. Kiti du objektai, t. y. malkinė ir šulinys registruotini atitinkamai pastatų ir statinių grupėse, jiems skaičiuotinos nusidėvėjimo sąnaudos ir finansinėse ataskaitose nekilnojamosioms kultūros vertybėms nepriskirtini ilgalaikio turto vienetai rodytini ne tikrąja verte, bet verte gaunama iš įsigijimo savikainos, atėmus sukauptą nusidėvėjimo sumą ir turto nuvertėjimo sumą.

Atsižvelgiant į tai, mes **negalime patvirtinti**, kad Muziejaus Finansinės būklės ataskaitoje paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną nurodyta **406 280 Eur nekilnojamųjų kultūros vertybių vertė yra tikra ir teisinga bei finansavimo sumų likučiai iš savivaldybės biudžeto lėšų 110 621 Eur dalimi, iš valstybės biudžeto lėšų 112 399 Eur dalimi ir ES lėšų 183 260 Eur dalimi parodyti teisingomis ir tikromis vertėmis.**

Dėl nekilnojamųjų kultūros vertybių tikrosios vertės netikslinimo prieš rengiant finansines ataskaitas ir klaidingo pastatų ir statinių priskyrimo nekilnojamosioms kultūros vertybėms Zarasų krašto muziejuje, mes negalime patvirtinti, kad Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje⁴² ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nekilnojamosios kultūros vertybės 406,3 tūkst. Eur dalimi, finansavimo sumos iš valstybės biudžeto lėšų 112,4 tūkst. Eur ir Europos Sąjungos lėšų 183,3 tūkst. Eur dalimis bei sukauptas perviršis 110,6 tūkst. Eur dalimi parodyti tikromis ir teisingomis sumomis bei negalime patvirtinti Grynojo turto pokyčių ataskaitoje⁴³ prieš nuosavybės metodo įtaką sukaupto perviršio tikrumo 110,6 tūkst. Eur dalimi.

1.4. Žemė finansinėse ataskaitose parodyta ne tikrąja verte

Vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“⁴⁴ nuostatomis, žemė po pirminio pripažinimo finansinėse ataskaitose turi būti rodoma tikrąja verte. Administracijoje, dėl apskaitos klaidų konsolidavimui pateiktoje Finansinės būklės ataskaitoje, žemės vertė paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną parodyta ne faktine to laikotarpio tikrąja verte.

⁴¹ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2020-05-14 raštas Nr. 2-31.

⁴² Zarasų rajono savivaldybės Finansinės būklės ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2020-06-10 Nr. F5-18-(20.61 E).

⁴³ Zarasų rajono savivaldybės Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2020-06-10 Nr. F5-20-(20.61 E).

⁴⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009-12-22 įsakymu Nr. 1K-466 nauja redakcija patvirtintas 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 42 p.

Dėl to Administracijos Finansinės būklės ataskaitoje paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną **19 580 Eur padidinta žemės tikroji vertė** bei Finansinės būklės ataskaitoje ir Grynojo turto pokyčių ataskaitoje **šia suma padidintas tikrosios vertės rezervas**.

Dėl apskaitos klaidų Zarasų rajono savivaldybės administracijoje, Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje⁴⁵ ataskaitinio laikotarpio pabaigoje žemės tikroji vertė padidinta 19,6 tūkst. Eur ir šia suma padidintas tikrosios vertės rezervas Finansinės būklės ataskaitoje ir konsoliduotoje Grynojo turto pokyčių ataskaitoje⁴⁶.

Pastebėtina, kad apskaitos klaidas nurodant tikrąją žemės vertę Administracijos Apskaitos skyriaus specialistė pradėjo operatyviai taisyti audito metu.

1.5. Zarasų rajono socialinių paslaugų centre finansinių ataskaitų rinkinys parengtas ne pagal apskaitos duomenis, nesilaikant VSAFAS nuostatų ir su klaidomis

Ūkio subjektų, tarp jų ir biudžetinių įstaigų turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų, grynojo turto buhalterinę apskaitą, jos organizavimą ir tvarkymą reglamentuoja Buhalterinės apskaitos įstatymas⁴⁷. Vadovaujantis įstatymo⁴⁸ nuostatomis, ūkio subjektai apskaitą turi tvarkyti taip, kad apskaitos informacija būtų tinkama, objektyvi, palyginama ir išsami bei būtų naudinga vidaus ir išorės informacijos vartotojams ir užtikrintų finansinių ataskaitų sudarymą pagal VSAFAS, o finansinės ataskaitos būtų sudaromos pagal buhalterinėse sąskaitose sukauptus duomenis.

Zarasų rajono socialinių paslaugų centre (toliau – Centras) buhalterinė apskaita 2019 metais buvo tvarkoma nesilaikant minėtų Buhalterinės apskaitos įstatymo⁴⁹ nuostatų, t. y. Centre buhalterinės apskaitos tvarkymo būdai 2019 metais neužtikrino apskaitos informacijos tinkamumo, objektyvumo ir išsamumo, kompiuterinėje buhalterinės apskaitos programoje registruojant ūkinės operacijas ir ūkinius įvykius buvo daromos duomenų suvedimo klaidos, ūkinės operacijos registruojamos nesilaikant įstatyme nurodytų terminų arba jos visiškai neįregistruotos, apskaita tvarkoma nesilaikant VSAFAS nuostatų, o metinės finansinės ataskaitos parengtos ne pagal buhalterinių sąskaitų duomenis:

⁴⁵ Zarasų rajono savivaldybės Finansinės būklės ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2020-06-10 Nr. F5-18-(20.61 E).

⁴⁶ Zarasų rajono savivaldybės Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2020-06-10 Nr. F5-20-(20.61 E).

⁴⁷ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06, Nr. IX-574.

⁴⁸ Tas pats, 3 str. 4 p., 4 str., 6 str. 2 d., 12, str., 17 str.

⁴⁹ Tas pats.

- finansinės ataskaitos parengtos ne pagal buhalterinių sąskaitų duomenis: visiškai nesutampa per vienerius metus gautinos sumos, tiekėjams mokėtinos sumos bei sukauptos mokėtinos sumos, finansavimo sumų iš valstybės ir savivaldybės biudžetų bei Europos Sąjungos ir kitų lėšų šaltinių likučiai, finansavimo pajamos ir pajamos už paslaugas, taip pat nesutampa su darbo santykiais susiję įsipareigojimai ir sukaupto deficito sumos, patirtų sąnaudų sumos ir t. t.;

- konsolidavimui ir auditui pateiktoje Finansinės būklės ataskaitoje nurodyta, kad Centras ataskaitinio laikotarpio pabaigoje turėjo 1 052 Eur gautinų mokesčių ir socialinių įmokų. Tačiau pagal VSAFAS nuostatas, tokių gautinų sumų galėtų turėti šiuos mokesčius administruojantys VSS (pvz. VMI, Sodra) ar savivaldybės išdas, bet ne mokesčių administravimo funkcijų nevykdanti savivaldybės biudžetinė įstaiga. Auditui pateiktuose apskaitos registruose tokios gautinos sumos 2019 metais visiškai nebuvo apskaitomos;

- auditui pateiktoje Pinigų srautų ataskaitoje nurodyta, kad Centras 2019 metais gavo 250 093 Eur įplaukų iš socialinių įmokų, tačiau pagal VSAFAS nuostatas, tokias įplaukas gali gauti tik socialinio draudimo ir panašius mokesčius administruojantys VSS (pvz. Sodra), bet ne mokesčių administravimo funkcijų nevykdanti savivaldybės biudžetinė įstaiga. Toje pačioje ataskaitoje nurodyta, kad Centras už 1586 Eur įsigijo ilgalaikio finansinio turto, nors faktiškai už šią sumą buvo įsigyti kompiuteriai;

- ūkinės operacijos apskaitoje registruotos nesilaikant VSAFAS nuostatų: įsigytos atsargos, nepajamaujant jų atsargų balansinėse sąskaitose, iš karto nurašytos į sąnaudas; tiesioginės atsargų transportavimo išlaidos neįskaitytos į jų savikainą; remonto, transporto, nuomos sąnaudoms, priskirtinos išlaidos priskirtos kitų paslaugų sąnaudoms;

- ūkinės operacijos apskaitos registruose įregistruotos praėjus 5–7 mėn. po ūkinio įvykio (pvz. sąskaitos, išrašytos 2019-01-31, 2019-03-27 ar 2018-10-30 programoje įregistruotos tik 2019-08-31 data);

- dėl į kompiuterinę buhalterinės apskaitos programą nesuvestų ar klaidingai suvestų ūkinių operacijų, turto apskaitai skirtose buhalterinėse sąskaitose (pinigų, už suteiktas paslaugas gautinų sumų bei sukauptų finansavimo sumų) metų pabaigoje rodomi kredito likučiai, o įsipareigojimų buhalterinėse sąskaitose (darbdavio mokėtinos socialinio draudimo įmokos) – debeto likučiai;

- dėl į kompiuterinę buhalterinės apskaitos programą nesuvestų ar klaidingai suvestų ūkinių operacijų, Centre netgi nesutampa faktiškai banko sąskaitose esančių pinigų likučiai su kompiuterinės buhalterinės apskaitos programoje apskaitytomis lėšomis. Pagal banko išrašus, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje banko sąskaitose Centras turėjo 456 Eur, o pagal auditui pateiktos Didžiosios knygos (pagal kurios duomenis turėjo būti parengtas ir konsolidavimui

pateiktas Centro metinių finansinių ataskaitų rinkinys) duomenis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje bendras Centro turimų lėšų likutis turėtų būti 9 699 Eur;

- iš rajono Savivaldybės administracijos gautos trečiųjų asmenų lėšos, t. y. socialinę riziką patiriančių asmenų socialinės pašalpos, vienkartinės pašalpos, išmokos vaikams, lėšos mokinio reikmenims įsigyti ir kitos išmokos klaidingai apskaitytos ne kaip tretiesiems asmenims mokėtinos sumos, bet kaip Centro pajamos. O šias lėšas panaudojus konkrečių socialinę riziką patiriančių asmenų bei jų vaikų reikmėms, vėlgi klaidingai apskaitoma kaip Centro socialinių išmokų sąnaudos. Dėl šios klaidos Centre nepagrįstai padidintos 2019 metų pajamos 250 093 Eur bei nepagrįstai priskaičiuotos 249 028 Eur socialinių išmokų sąnaudos.

Atsižvelgiant į tai, kad Centre buhalterinė apskaita tvarkoma nesilaikant Buhalterinės apskaitos įstatymo⁵⁰ ir VSAFAS nuostatų, mes **negalime patvirtinti**, kad įstaigos VSAKIS konsolidavimui pateiktoje Finansinės būklės ataskaitoje nurodytas **104 518 Eur turtas, 29 266 Eur finansavimo sumos, 80 483 Eur įsipareigojimai**, Grynojo turto pokyčių ataskaitoje ir Finansinės būklės ataskaitoje parodytas **5 231 Eur sukauptas deficitas**, Veiklos rezultatų ataskaitoje nurodytos **862 264 Eur pajamos ir 931 170 Eur sąnaudos** bei per **2019 metus gautas 68 922 Eur deficitas**, Pinigų srautų ataskaitoje nurodytos **854 281 Eur įplaukos ir 856 112 Eur išlaidos yra tikri ir teisingi**.

Dėl Zarasų rajono socialinių paslaugų centro buhalterinės apskaitos tvarkymo nesilaikant Buhalterinės apskaitos įstatymo ir VSAFAS nuostatų, mes negalime patvirtinti Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje⁵¹ ataskaitinio laikotarpio pabaigoje parodyto turto 104,5 tūkst. Eur dalimi, finansavimo sumų 28,6 tūkst. Eur dalimi, įsipareigojimų 80,5 tūkst. Eur dalimi ir grynojo turto 4,6 tūkst. Eur dalimi, Veiklos rezultatų ataskaitoje⁵² parodytų ataskaitinio laikotarpio pajamų 862,3 tūkst. Eur dalimi ir su socialine apsauga susijusių sąnaudų 931,2 tūkst. Eur dalimi, Grynojo turto pokyčių ataskaitoje⁵³ parodyto sukaupto perviršio 68,9 tūkst. Eur dalimi, Pinigų srautų ataskaitoje⁵⁴ parodytų įplaukų 854,3 tūkst. Eur dalimi ir išmokų 856,1 tūkst. Eur dalimi tikrumo ir teisingumo.

⁵⁰ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06, Nr. IX-574, 3 str. 4 p., 4 str., 6 str. 2 d., 12 str., 17 str.

⁵¹ Zarasų rajono savivaldybės Finansinės būklės ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2020-06-10 Nr. F5-18-(20.61 E).

⁵² Zarasų rajono savivaldybės Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2020-06-10 Nr. F5-19-(20.61 E).

⁵³ Zarasų rajono savivaldybės Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2020-06-10 Nr. F5-20-(20.61 E).

⁵⁴ Zarasų rajono savivaldybės Pinigų srautų ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2020-06-10 Nr. F5-21-(20.61 E).

Pažymėtina, kad atliekant 2018 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio auditą⁵⁵ mes taip pat negalėjome patvirtinti auditui pateikto Centro finansinių ataskaitų rinkinio duomenų tikrumo ir teisingumo. Todėl įstaigos vadovui rekomendavome imtis priemonių, kad buhalterinė apskaita įstaigoje būtų vedama ir finansinės ataskaitos rengiamos vadovaujantis Buhalterinės apskaitos įstatymo ir VSAFAS nuostatomis bei Finansų ministerijos rekomendacijomis. Turimais duomenimis 2019-ais ir ankstesniais metais apskaitą tvarkęs ir finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius rengęs vyriausiasis buhalteris Centre nebedirba nuo 2020-04-26, naujas buhalteris pradėjo dirbti nuo 2020-04-27.

1.6. Finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo metu VSAKIS darytos klaidos

Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkiniai rengiami Finansų ministerijos administruojamoje VSAKIS sistemoje vadovaujantis Finansų ministro patvirtintu⁵⁶ Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo tvarkos aprašu ir Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo metodika. Vadovaujantis Konsolidavimo metodikos⁵⁷ VII skyriaus nuostatomis, VSS pateiktos neteisingos informacijos ištaisymui, tarpusavio operacijų derinimo metu susidariusių skirtumų panaikinimui ar esant poreikiui papildyti konsolidavimui pateiktą informaciją, konsoliduojantis asmuo VSAKIS turi atlikti tam tikrus konsolidavimo įrašus.

Konsoliduojančiam asmeniui atliekant rankinius duomenų koregavimus, kuriais buvo taisomos ankstesniais laikotarpiais auditų metu nustatytos⁵⁸ ir kontrolinėse ataskaitose užfiksuotos konsolidavimo klaidos, konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje buvo pakeisti (iškraipyti) faktiniai duomenys apie rajono Savivaldybės ilgalaikį turtą ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pagal atskiras turto grupes. Įvertinus VSS konsolidavimui pateiktus duomenis, nustatyta, kad konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje ataskaitinio laikotarpio pabaigoje klaidingai sumažinta vertė: nebaigtos statybos – 541,0 tūkst. Eur, pastatų – 483,8 tūkst. Eur, transporto priemonių – 55,3 tūkst. Eur, mašinų ir įrenginių – 38,3 tūkst. Eur, baldų ir biuro įrangos – 3,9 tūkst. Eur, infrastruktūros ir kitų statinių – 0,1 tūkst. Eur, o kito ilgalaikio materialiojo turto vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nepagrįstai padidinta 1 122,4 tūkst. Eur suma. Taip pat programinės įrangos ir jos licencijų vertė sumažinta 6,3 tūkst. Eur ir ta pačia suma padidinta kito nematerialiojo turto vertė.

⁵⁵ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2019-07-12 audito ataskaita Nr. 4-2. 1.5.2 p.

⁵⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2018-12-31 įsakymu Nr. 1K-463 nauja redakcija patvirtinti Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo tvarkos aprašas ir Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo metodika.

⁵⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2018-12-31 įsakymu Nr. 1K-463 nauja redakcija patvirtinta Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo metodika, VII skyrius.

⁵⁸ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos auditų ataskaitos: 2019-07-12 Nr. 4-2, 2018-07-12 Nr. 4-4, 2017-07-14 Nr. 4-4, 2016-07-15 Nr. 4-4 ir t.t.

Dėl VSAKIS netinkamai atliktų rankinių konsolidavimo įrašų, Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje⁵⁹ ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sumažinta vertė: nebaigtos statybos – 541,0 tūkst. Eur, pastatų – 483,8 tūkst. Eur, transporto priemonių – 55,3 tūkst. Eur, mašinų ir įrenginių – 38,3 tūkst. Eur, programinės įrangos ir jos licencijų – 6,3 tūkst. Eur, baldų ir biuro įrangos – 3,9 tūkst. Eur, infrastruktūros ir kitų statinių – 0,1 tūkst. Eur ir padidinta vertė kito ilgalaikio materialiojo turto – 1 122,4 tūkst. Eur, kito nematerialiojo turto – 6,3 tūkst. Eur.

Konsoliduojančio asmens teigimu, finansinių ataskaitų konsolidavimo metu VSAKIS rankiniais konsolidavimo įrašais taisant ankstesniais laikotarpiais kontrolinėse ataskaitose užfiksuotas klaidas, konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje išsikraipė duomenys apie ilgalaikį turtą. Konsoliduojantis asmuo elektroniniu paštu pateikė⁶⁰ Finansų ministerijai lentelę su atsiradusiais skirtumais. Tačiau iki konsolidavimo pabaigos konsoliduojančiam asmeniui nepavyko susisiekti su atsakingais specialistais, iškraipyti duomenys konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje liko neištaisyti.

2. SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ VERTINIMAS

2.1. Ne visi panaudoti asignavimai priskirti tinkamiems ekonominės klasifikacijos straipsniams

2.1.1. Vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija⁶¹ bei atsižvelgiant į Finansų ministerijos nuomonę⁶², vietinės rinkliavos už komunalines atliekas administravimo mokestis, mokestis už komunalinių atliekų surinkimą ir transportavimą bei komunalinių atliekų priėmimą turėtų būti rodomos išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnyje 2.2.1.1.1.20 „Komunalinių paslaugų įsigijimo išlaidos“. Nesilaikant šių nuostatų, Administracijoje aukščiau nurodytos kasinės išlaidos priskirtos „Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidoms“ (kodas 2.2.1.1.1.30).

⁵⁹ Zarasų rajono savivaldybės Finansinės būklės ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2020-06-10 Nr. F5-18-(20.61 E).

⁶⁰ Konsoliduojančio asmens 2020-05-28 el. laiškas adresuotas VSAKIS.Metodika@finmin.lt.

⁶¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr.1K-184 patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija, 1 priedo, II sk.

⁶² Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Biudžeto departamento 2020-03-12 raštas Nr. ((2.51E-04)-5K-2003429)-6K-2001486 „Dėl ekonominės klasifikacijos taikymo“.

Dėl to Administracijos Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitoje 266 900 Eur suma padidinti 2019 metais panaudoti asignavimai kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidoms ir šia suma sumažinti panaudoti asignavimai komunalinių paslaugų įsigijimo išlaidoms.

2.1.2. Vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija⁶³ bei atsižvelgiant į Finansų ministerijos nuomonę⁶⁴, išlaidos skiriamai išmokai savivaldybės tarybos nariui su jo, kaip tarybos nario, veikla susijusioms kanceliarijos, pašto, telefono, interneto ryšio, transporto, biuro patalpų nuomos išlaidoms apmokėti, kiek jų nesuteikia ar tiesiogiai neapmoka savivaldybės administracija, turėtų būti rodomos išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnyje 2.2.1.1.1.30 „Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos“. Nesilaikant šių nuostatų, Administracijoje aukščiau nurodytos kasinės išlaidos priskirtos „Kitoms išlaidoms kitiems einamiesiems tikslams“ (kodas 2.8.1.1.1.2).

Dėl to Administracijos Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitoje 52 394 Eur suma padidinti 2019 metais panaudoti asignavimai kitoms išlaidoms kitiems einamiesiems tikslams ir šia suma sumažinti panaudoti asignavimai kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidoms.

Dėl panaudotų asignavimų priskyrimo netinkamiems ekonominės klasifikacijos straipsniams Zarasų rajono savivaldybės administracijoje, Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotoje Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitoje⁶⁵ ataskaitinio laikotarpio komunalinių paslaugų įsigijimo išlaidų vykdymas sumažintas 266,9 tūkst. Eur, kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidų vykdymas padidintas 214,5 tūkst. Eur ir kitų išlaidų kitiems einamiesiems tikslams vykdymas padidintas 52,4 tūkst. Eur.

Pastebėtina, kad audito metu Administracijos Apskaitos skyrius 2020 metų komunalinių paslaugų bei išmokų tarybos nariams kasines išlaidas perkėlė į tinkamus ekonominės klasifikacijos straipsnius.

2.2. Negalime patvirtinti Zarasų rajono socialinių paslaugų centro biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo duomenų tikrumo ir teisingumo

Vertinant finansinių ataskaitų rinkinio duomenis, mes jau nustatėme, kad Centre buhalterinės apskaitos tvarkymo būdai 2019 metais neužtikrino apskaitos informacijos tinkamumo, objektyvumo ir išsamumo, kompiuterinėje buhalterinės apskaitos programoje

⁶³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr.1K-184 patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija, 1 priedo, II sk.

⁶⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Biudžeto departamento 2020-03-13 raštas Nr. ((2.51E-04)-5K-2004055)-6K-2001523 „Dėl ekonominės klasifikacijos taikymo“.

⁶⁵ Zarasų rajono savivaldybės Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 2-sav.), 2020-02-18 Nr. F5-4-(20.9).

registruojant ūkines operacijas ir ūkinius įvykius buvo daromos duomenų suvedimo klaidos (detaliau pateiktos ataskaitos 1.5 punkte).

Vertinant biudžeto vykdymo ataskaitų duomenis mums taip pat nepavyko patvirtinti Centro pateiktoje Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitoje⁶⁶ nurodytų panaudotų asignavimų sumų tikrumo ir teisingumo, nes auditui pateiktuose skirtinguose apskaitos registruose sukauptos skirtingos panaudotų asignavimų sumos, banko sąskaitose esančios lėšos ir jų apskaita kompiuterinėje buhalterinės apskaitos programoje ne visada atskiriamos pagal lėšų šaltinius, neaiškus biudžeto ir nebiudžetinių lėšų atskyrimas apskaitos registruose ir t.t.

Dėl Zarasų rajono socialinių paslaugų centro buhalterinės apskaitos tvarkymo neužtikrinant apskaitos informacijos tinkamumo, objektyvumo ir išsamumo, mes negalime patvirtinti Zarasų rajono savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaitoje⁶⁷ ir konsoliduotoje Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitoje⁶⁸ 588,5 tūkst. Eur dalimi išlaidoms panaudotų asignavimų tikrumo ir teisingumo.

2.3. Negalime patvirtinti dalies Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaitoje nurodytų sumų tikrumo ir teisingumo

2.3.1. Zarasų rajono savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaitoje⁶⁹ nurodyta, kad 2019 metais į rajono Savivaldybės biudžetą įplaukė 822,2 tūkst. Eur ilgalaikių paskolų lėšų bei per šiuos metus ilgalaikių paskolų grąžinta taip pat 822,2 tūkst. Eur. Tačiau, atliekant Zarasų rajono savivaldybės 2020-01-01 skolos auditą⁷⁰, buvo nustatyta, kad per 2019 metus rajono Savivaldybėje pagal ilgalaikių paskolų sutartis ir iš kreditinės linijos iš viso paimta 895,1 tūkst. Eur paskolų ir tiek pat jų grąžinta, iš jų: pagal ilgalaikių paskolų sutartis paimta 733,0 tūkst. Eur, grąžinta – 648,4 tūkst. Eur, patirtų išlaidų kompensavimo būdu finansuojamų projektų įgyvendinimui iš kreditinės linijos paimta iš viso 162,1 tūkst. Eur, grąžinta – 246,7 tūkst. Eur. Rajono Savivaldybės Skolinių įsipareigojimų 2020 m. sausio 1d. ataskaitoje⁷¹ taip pat nurodyta, kad 2019 metais paimta 895,1 tūkst. Eur ilgalaikių paskolų ir tiek pat jų grąžinta.

⁶⁶ Zarasų rajono socialinių paslaugų centro 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaita, 2019-12-31 Nr. 2-55.

⁶⁷ Zarasų rajono savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 1-sav.), 2020-02-18 Nr. F5-3-(20.9).

⁶⁸ Zarasų rajono savivaldybės Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 2-sav.), 2020-02-18 Nr. F5-4-(20.9).

⁶⁹ Zarasų rajono savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 1-sav.), 2020-02-18 Nr. F5-3-(20.9).

⁷⁰ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2020-04-09 audito ataskaita Nr. 4-1.

⁷¹ Zarasų rajono savivaldybės Skolinių įsipareigojimų 2020 m. sausio 1d. patikslinta ataskaita, 2020-02-25 Nr. F2-(20.9)-39.

Atkreiptinas dėmesys, kad kreditinės linijos lėšos buvo naudojamos patirtų išlaidų kompensavimo būdu finansuojamų projektų įgyvendinimui. Todėl projekto įgyvendinimo išlaidas pripažinus tinkamomis ir jas kompensavus, sugrįžusios kreditinės linijos lėšos gražinamos bankui. Atsižvelgiant į tai, iš kreditinės linijos paimtų paskolų gražinimui neturėtų būti naudojami nei savivaldybės biudžeto asignavimai, nei kitų ilgalaikių paskolų lėšos.

Dėl skirtingo paimtų ir gražintų ilgalaikių paskolų lėšų pateikimo skirtingose ataskaitose ir skirtingos jų apskaitos, mes negalime patvirtinti, kad Zarasų rajono savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaitoje⁷² paimtų ir gražintų paskolų 822,2 tūkst. Eur sumos yra tikros ir teisingos.

2.3.2. Zarasų rajono savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje⁷³ ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nurodytas 1466,4 tūkst. Eur apyvartinių lėšų likutis. Tačiau šioje ataskaitoje nenurodyta apyvartinių lėšų likučio sudėtis, t. y. ataskaitoje nenurodytas nei skolintų lėšų likutis, nei lėšų likutis, kurį sudaro praėjusių metų nepanaudotų pajamų dalis, turinti reikšmingą įtaką vertinant savivaldybės biudžeto atitikimą Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo⁷⁴ taisyklių reikalavimams. Dėl Iždo kompiuterinės buhalterinės apskaitos registruose aiškiai neišskirtos apyvartinių lėšų ir skolintų lėšų iš kreditinės linijos apskaitos, šio audito metu mums nepavyko nustatyti ataskaitinio laikotarpio pabaigoje turimų apyvartinių lėšų sudėties, t. y. mums nepavyko nustatyti nei lėšų likučio dalies, kurią sudaro praėjusiais metais nepanaudotų pajamų dalis, nei nepanaudotų skolintų lėšų likučio.

Ataskaitoje taip pat nenurodyta ir metų pradžioje buvusio lėšų likučio dalis, kurią sudarė praėjusių metų nepanaudotų pajamų dalis, viršijusi praėjusių metų panaudotus asignavimus. Pagal Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2018 m. gruodžio 31 d. ataskaitos duomenis⁷⁵, 2019 metų pradžioje praėjusių metų nepanaudotų pajamų dalis, viršijusi praėjusių metų panaudotus asignavimus buvo 1096,8 tūkst. Eur.

⁷² Zarasų rajono savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 1-sav.), 2020-02-18 Nr. F5-3-(20.9).

⁷³ Ta pati.

⁷⁴ Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06, XII-1289, 4 str. 4 d.

⁷⁵ Zarasų rajono savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2018 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 1-sav.), 2019-02-20 Nr. (20.9)-F5-1.

3. SAVIVALDYBĖS LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO VERTINIMAS

3.1. Planuojant, tvirtinant ir keičiant biudžetą nebuvo laikomasi Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo taisyklių

Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme⁷⁶ nurodytos fiskalinės drausmės taisyklės, pagal kurias kiekvienas valdžios sektoriui priskiriamas biudžetas, kurio planuojami asignavimai neviršija 0,3 procento praėjusių metų BVP to meto kainomis, turi būti planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas taip, kad to biudžeto asignavimai neviršytų jo pajamų, išskyrus metus, kuriais pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos viešai paskelbtą ekonominės raidos scenarijų, dėl kurio tvirtinimo kontrolės institucija paskelbė savo išvadą, numatomas neigiamas produkcijos atotrūkis nuo potencialo. Pagal Biudžeto sandaros įstatymą⁷⁷ savivaldybės biudžeto einamųjų metų pajamos gali būti koreguojamos pridėdant nepanaudotą pajamų dalį – praėjusių metų biudžeto pajamų dalį, kuri viršija praėjusių metų panaudotus asignavimus.

Lietuvos Respublikos 2018 metų BVP to meto kainomis⁷⁸ – 44 586,4 mln. eurų. Zarasų rajono savivaldybės 2019 metų planuojami asignavimai⁷⁹ – 18 978,1 tūkst. eurų, t. y. mažiau nei 0,3 procento praėjusių metų BVP to meto kainomis. Atsižvelgiant į tai, kad 2019 metams prognozuojamas teigiamas produkcijos atotrūkis nuo potencialo⁸⁰, rajono Savivaldybės biudžetas 2019 metais turėjo būti planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas taip, kad biudžeto asignavimai neviršytų pajamų.

Planuojant, tvirtinant ir keičiant rajono Savivaldybės biudžetą⁸¹, 2019 metais nebuvo laikomasi Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo⁸² taisyklių, nes planuojant, tvirtinant ir keičiant einamųjų metų biudžetą asignavimai viršijo praėjusių metų biudžeto pajamų dalimi, kuri viršijo praėjusių metų panaudotus asignavimus koreguotas pajamas. Planuojant ir tvirtinant⁸³ pirminį 2019 metų rajono Savivaldybės biudžetą, asignavimai koreguotas pajamas viršijo 623,4 tūkst. Eur sumą, kurią sudarė metų pradžioje buvęs skolintų lėšų likutis (97,8 tūkst.

⁷⁶ Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06, XII-1289, 4 str. 4 d.

⁷⁷ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2003-12-23, Nr. IX-1946, 21 str. 3 d.

⁷⁸ Šaltinis – LR Finansų ministerija (<http://finmin.lrv.lt/lt/aktualus-valstybes-finansu-duomenys/ekonomines-raidos-scenarijus/scenarijus-2018-rugsejis>).

⁷⁹ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2019-02-22 sprendimas Nr. T-2 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės 2019 metų biudžeto tvirtinimo, 2 priedas. Ilgalaičių paskolų grąžinimas nepriskiriamas asignavimams.

⁸⁰ http://finmin.lrv.lt/uploads/finmin/documents/files/Prane%C5%A1imas%20d%C4%971%20potencialaus%202018-09_.pdf.

⁸¹ Zarasų rajono savivaldybės tarybos sprendimai: 2019-02-22 Nr. T-2, 2019-07-05 Nr. T-106, 2019-11-15 Nr. T-66, 2019-12-19 Nr. T-195.

⁸² Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06, XII-1289, 4 str. 4 d.

⁸³ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2019-02-22 sprendimas Nr. T-2.

Eur) bei einamais metais planuojamos imti paskolos lėšos (525,6 tūkst. Eur). Pažymėtina, kad paskolų lėšos nepriskiriamos savivaldybės biudžeto pajamoms. Vėliau keistuose biudžetuose⁸⁴ pajamos buvo koreguojamos pridėdant praėjusių metų biudžeto pajamų dalį, kuri viršijo praėjusių metų panaudotus asignavimus, bei metų pradžioje buvusį nepanaudotą skolintų lėšų, kurios nėra biudžeto pajamos, likutį (97,8 tūkst. Eur). Detali biudžeto asignavimų ir pajamų balanso analizė pateikta ataskaitos 5 priede.

3.2. Biudžetas įvykdytas nepažeidžiant Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo taisyklių

Nors rajono Savivaldybės biudžetas patvirtintas ir keistas nesilaikant fiskalinės drausmės taisyklių, tačiau 2019 metų biudžetas įvykdytas jų nepažeidžiant. Rajono Savivaldybė 2019 metais gavo⁸⁵ 19 951,1 tūkst. Eur pajamų, praėjusiais metais nepanaudotą pajamų dalimi⁸⁶ koreguotų einamųjų metų pajamos – 21 047,9 tūkst. Eur, panaudota⁸⁷ asignavimų – 19 679,3 tūkst. Eur, t. y. asignavimai neviršijo pajamų.

3.3. Biudžeto pajamų planas vykdomas vadovaujantis teisės aktais

Audito metu reikšmingų pastebėjimų dėl Zarasų rajono savivaldybės 2019 metų biudžeto pajamų plano vykdymo nebuvo nustatyta. Detali rajono Savivaldybės biudžeto pajamų plano pokyčio, pajamų ir išlaidų plano vykdymo analizė pateikiama ataskaitos 6 priede.

3.4. Negalime patvirtinti, kad visos socialinę riziką patiriantiems asmenims skirtos socialinės išmokos panaudotos pagal tikslinę paskirtį

Vadovaujantis Socialinės pašalpos, išmokų vaikams ir paramos mokinio reikmenims įsigyti asmenims, patiriantiems socialinę riziką, mokėjimo sutartimi⁸⁸ (toliau – Sutartis), Administracija įsipareigojo Centrai pervesti socialinę riziką patiriantiems asmenims priskaičiuotas socialines pašalpas, išmokas vaikams, vienkartinės pašalpas, išmokas mokinio reikmenims įsigyti ir kt. išmokas (toliau – socialinės išmokos) ir pateikti šių išmokų gavėjų sąrašus su priskaičiuotomis sumomis. Centras, vadovaudamasis šia Sutartimi, turi užtikrinti

⁸⁴ Zarasų rajono savivaldybės tarybos sprendimai: 2019-07-05 Nr. T-106, 2019-11-15 Nr. T-166, 2019-12-19 Nr. T-195.

⁸⁵ Zarasų rajono savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 1-sav.), 2020-02-18 Nr. F5-3-(20.9).

⁸⁶ Praėjusiais metais nepanaudotų pajamų dalis paimta iš Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2018 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (Forma Nr. 1-sav.), 2019-02-20 Nr. (20.9)-F5-1, išlaidų dalies 16 eil.

⁸⁷ Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 2-sav.), 2020-02-18 Nr. F5-4-(20.09).

⁸⁸ Tarp Zarasų rajono savivaldybės administracijos ir Socialinių paslaugų centro 2018-07-26 pasirašyta Socialinės pašalpos, išmokų vaikams ir paramos mokinio reikmenims įsigyti asmenims, patiriantiems socialinę riziką, mokėjimo sutartis Nr. SR(6.68)-315 (su 2018-10-04 pakeitimu Nr. SR(6.68)-439).

socialinę riziką patiriančių asmenų aprūpinimą nepinigine forma bei atsako už gautų lėšų tikslingą panaudojimą socialinę riziką patiriančių asmenų būtiniausioms reikmėms bei gautų lėšų apskaitą. Audito metu mes negalėjome patvirtinti, kad Centre pagal Sutartį gautos socialinę riziką patiriantiems asmenims priskaičiuotos socialinės išmokos panaudotos pagal tikslią paskirtį ir negalime patvirtinti, kad Centre vedama tiksli gautų lėšų apskaita.

Vadovaujantis Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems Zarasų rajono savivaldybės gyventojams teikimo tvarkos aprašo⁸⁹, Išmokų vaikams ir socialinės pašalpos teikimo asmenims, patyrusiems socialinę riziką, tvarkos aprašo⁹⁰, Paramos mokinio reikmenims įsigyti Zarasų rajone tvarkos aprašo⁹¹ nuostatomis, aprūpinimas nepinigine forma turėtų būti vykdomas socialiniams darbuotojams padedant socialinę riziką patiriantiems asmenims pirkti būtiniausių reikmenis bei apmokant kitas reikalingas paslaugas. Audito metu nustatyta, kad Centre su socialinę riziką patiriančiais asmenimis dirbantys socialiniai darbuotojai beveik visas socialines išmokas iš banko sąskaitos 2019 metais ėmė grynaisiais pinigais bendromis sumomis. Pagal banko sąskaitos išrašą 2019 metais iš banko sąskaitos grynaisiais pinigais iš viso buvo paimta 235 597 Eur. Atskirais atvejais vienu metu paimamų grynujų pinigų sumos siekė 2 500 Eur. Ne grynaisiais pinigais už pirkinius per 2019 metus atsiskaityta tik 7 kartus ir sumokėta iš viso tik 71,23 Eur.

Pagal auditui pateiktus dokumentus, gryniesi pinigai naudojami pirkinių apmokėjimui parduotuvėse bei mokesčių už paslaugas ir kt. mokėjimui. Tačiau šio audito metu pagal pateiktus dokumentus mes negalėjome patvirtinti, kad visos grynais pinigais paimtos socialinių išmokų lėšos buvo naudojamos tik nepinigine forma, kaip tai nurodyta Centrai pateikiamuose socialinių išmokų gavėjų sąrašuose (t. y. negalėjome patvirtinti, kad socialinę riziką patiriantiems asmenims neduodami gryniesi pinigai) bei negalėjome patvirtinti, kad visos lėšos panaudotos tik socialinę riziką patiriančių asmenų būtiniausioms reikmėms apmokėti. Audito metu mums nebuvo pateikti visi 2019 metais grynujų pinigų panaudojimą patvirtinantys dokumentai (kasos aparatų čekiai, kvitai, lėšų panaudojimo aktai ar kt.). Pagal Centro direktorės žodinį paaiškinimą, neturint patvirtintos tvarkos, socialiniai darbuotojai rengia suvestines ataskaitas, o kasos aparatų čekiai ir kiti mokėjimo dokumentai įstaigoje saugomi tik tris mėnesius. Atkreiptinas dėmesys, kad tokį trumpą laiką saugant pirminius mokėjimą patvirtinančius dokumentus, kilus konfliktinei situacijai būtų neįmanoma įrodyti, kad socialinių išmokų lėšos tikrai buvo panaudotos socialinę riziką patiriančių asmenų būtiniausių reikmių apmokėjimui.

⁸⁹ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2017-02-28 sprendimu Nr. T-21 patvirtintas Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems Zarasų rajono savivaldybės gyventojams teikimo tvarkos aprašas, 47.2.6 p.

⁹⁰ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2018-03-23 sprendimu Nr. T-51 patvirtintas Išmokų vaikams ir socialinės pašalpos teikimo asmenims, patyrusiems socialinę riziką, tvarkos aprašas, 12 p.

⁹¹ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2014-07-18 sprendimu Nr. T-144 patvirtintas Paramos mokinio reikmenims įsigyti Zarasų rajone tvarkos aprašas, 9 p. (2019-04-26 sprendimo Nr. T-59 redakcijos aprašo 39 p.).

Vertinant auditui pateiktus dokumentus, nustatyta, kad:

- socialiniai darbuotojai pildo skirtingai ir skirtingų formų ataskaitas (susitarimus, avansines apyskaitas ir kt.) bei skirtingai saugo kasos aparatų čekius, kitus mokėjimo dokumentus ar grynųjų pinigų panaudojimo aktus;

- ne visos ataskaitos (susitarimai, avansinės apyskaitos ir kt.), kuriose surašytos kiekvieno socialinę riziką patiriančio asmens išlaidos, patvirtintos socialinę riziką patiriančių asmenų parašais;

- ne visuomet pagal bylose prie 2019 metų ataskaitų (susitarimų ar pan.) suklijuotus kasos aparatų čekius ir kt. mokėjimo dokumentus aiškiai galima surinkti ataskaitose įrašytas sumas;

- atskirais atvejais ataskaitose išlaidos pateikiamas apvaliomis sumomis (pvz., 50,00 Eur, 150,00 Eur, 65,00 Eur). Sunku patikėti, kad perkant maisto prekes ir apmokant kitas būtiniausių reikmių išlaidas visada įmanoma surinkti tiek prekių, kad mokama suma būtų be centų ir netgi penkių eurų tikslumu;

- ataskaitose korektoriai taisyti pinigų panaudojimo tikslai bei išlaidų sumos;

- pagal ataskaitose surašytas išlaidų sumas, išlaidų patirta daugiau nei gauta pinigų, ataskaitose blogai išskaičiuotas pinigų likutis;

- pagal auditui pateiktus kasos aparatų čekius, prekės pirktos ne darbo laiku (18:07, 19:11, 20:24 ir pan.).

Vadovaujantis Sutarties⁹² 3.1 punktu, Centras kiekvieną mėnesį Administracijai turėjo pateikti sąskaitą faktūrą už išmokų banko administravimo mokesčio išlaidų kompensavimą, o Administracija gavusi sąskaitas faktūras per 10 darbo dienų turėjo pervesti lėšas į Centro sąskaitą. Tačiau per visus 2019 metus tokios sąskaitos faktūros nebuvo išrašomos ir banko mokesčiai buvo nuskaitomi nuo socialinių išmokų, kurios skiriamos socialinę riziką patiriančių asmenų būtiniausioms reikmėms, bet ne banko mokesčiams. Pagal banko sąskaitos išrašą 2019 metais iš socialinę riziką patiriančių asmenų būtiniausioms reikmėms skirtų lėšų bankas iš viso nuskaičiavo 1 547 Eur mokesčių. Kurių socialinę riziką patiriančių asmenų ir kokios būtiniausioms reikmėms skirtos sumos buvo panaudotos banko sąskaitos administravimo mokesčiams padengti mes negalėjome nustatyti, nes audito metu mums nebuvo pateiktos bendros Centro suvestinės kiek ir kuris socialinis darbuotojas per mėnesį paėmė grynųjų pinigų, kiek ir kuriam asmeniui jų panaudojo, kieno lėšos likusios nepanaudotos banko sąskaitoje. Centro apskaitos registruose tokių duomenų taip pat neradome, nes kaip jau rašėme, socialinę

⁹² Tarp Zarasų rajono savivaldybės administracijos ir Socialinių paslaugų centro 2018-07-26 pasirašyta Socialinės pašalpos, išmokų vaikams ir paramos mokinio reikmenims įsigyti asmenims, patiriantiems socialinę riziką, mokėjimo sutartis Nr. SR(6.68)-315 (su 2018-10-04 pakeitimu Nr. SR(6.68)-439).

riziką patiriančių asmenų lėšos Centre buvo apskaitomos ne kaip trečiųjų asmenų lėšos bet kaip Centro pajamos ir apskaitos registruose buvo registruojamos bendromis sumomis.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus dalykus, mes negalime patvirtinti, kad visos socialinę riziką patiriantiems asmenims ar jų vaikams priskaičiuotos socialinės pašalpos, išmokos vaikams, vienkartinės pašalpos, išmokos mokinio reikmenims įsigyti ir kt. išmokos panaudotos šių asmenų būtiniausioms reikmėms apmokėti ir tik nepinigine forma.

3.5. Biudžeto asignavimai darbo užmokesčiui, socialinio draudimo įmokoms ir darbdavių socialinei paramai naudoti be reikšmingų pažeidimų

Atlikus audito procedūras darbo užmokesčio, socialinio draudimo ir darbdavių socialinės paramos srityse Administracijoje, Zarasų r. Dusetų Kazimiero Būgos gimnazijoje, Zarasų Pauliaus Širvio progimnazijoje, Zarasų „Santarvės“ pradinėje mokykloje, Antazavės socialinių paslaugų centre „Kartų namai“, Zarasų rajono socialinių paslaugų centre reikšmingų pažeidimų, galinčių turėti įtakos mūsų nuomonei dėl biudžeto lėšų naudojimo darbo užmokesčiui, socialinio draudimo įmokoms bei darbdavių socialinei paramai, nebuvo nustatyta.

3.6. Zarasų rajono savivaldybės mero fondas naudojamas pagal paskirtį

Rajono Savivaldybės mero fondas, vadovaujantis rajono Savivaldybės tarybos sprendimu⁹³, sudaromas atstovavimo (reprezentacinėms) Lietuvoje ir užsienyje išlaidoms finansuoti. Fondo dydis vienam mėnesiui yra 0,5 Lietuvos Respublikos statistikos departamento paskelbto Lietuvos ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio bruto dydžio. Lėšos mero fondui numatomos tvirtinant savivaldybės biudžetą, nedidinant bendrų Savivaldybės reprezentacijai skitų lėšų.

Vadovaujantis Zarasų rajono savivaldybės mero fondo naudojimo tvarkos aprašu⁹⁴, 2019 metais į Mero fondą iš viso pervesta 6 629 Eur. Per ataskaitinius metus reprezentacijos reikmėms panaudota 6 628 Eur, iš jų: dalyvavimui labdaros, kultūros, sporto ir kituose visuomeniniuose renginiuose – 3 757 Eur, atminimo dovanėlėms ir suvenyrams – 2 847 Eur, banko paslaugoms apmokėti panaudoti 24 Eur. Metų pabaigoje likęs nepanaudotas 1 Eur likutis gražintas į rajono Savivaldybės išdo sąskaitą.

Apie audito metu nustatytas klaidas, neatitikimus, teisės aktų pažeidimus, neturinčius reikšmingos įtakos mūsų nuomonei dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų

⁹³ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2018-02-23 sprendimas Nr. T-2 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės mero fondo sudarymo ir mero fondo naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁹⁴ Tas pats.

rinkinių bei lėšų ir turto naudojimo, valdymo ir disponavimo jais teisės aktų nustatyta tvarka, rajono Savivaldybės administracijos direktorius, konsoliduojamų subjektų vadovai informuojami Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos raštais, kuriuose mes taip pat pateikiame rekomendacijas nustatytiems trūkumams šalinti ir apskaitos kontrolei gerinti.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Rekomendacijos eilės numeris	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas/ Priemonės/ Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
1.	Pakartotinai rekomenduojame imtis priemonių, kad apskaitoje neįregistruoti vietinės reikšmės keliai ir gatvės būtų įvertinti tikrąja verte ir įregistruoti buhalterinėje apskaitoje. Taip pat tikrąja verte įvertinti apskaitoje simboline vieno euro verte įregistruotus kelius ir gatves	Zarasų rajono savivaldybės administracija	Parengus vietinės reikšmės kelių ir gatvių įvertinimo metodiką, bus patikslintos simboline 1 Eur verte įregistruotų kelių ir gatvių vertės bei įvertinus tikrąja verte, bus įregistruoti buhalterinėje apskaitoje neįregistruoti vietinės reikšmės keliai ir gatvės. Vykdo: Statybos ir komunalinio ūkio skyrius, Apskaitos skyrius	2020-10-01 2020-12-31
2.	Pakartotinai rekomenduojame imtis priemonių, kad nebaigtoje statyboje sukaupti rekonstrukcijos darbai, vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nuostatomis, užbaigus darbus ir objektus pradėjus eksploatuoti, būtų laiku iškeliami į kitas turto grupes, didinant jau esamų turto vienetų įsigijimo vertes ir nusidėvėjimo sąnaudas būtų skaičiuojamos nuo kito mėnesio 1 dienos, kai turtas pradedamas naudoti	Zarasų rajono savivaldybės administracija	Prieš kiekvienų metų inventorizacijos pradžią Apskaitos skyrius peržiūrės nebaigtos statybos balansinėse sąskaitose įregistruotus turto vienetus ir, esant poreikiui, parengs raštą Statybos ir komunalinio ūkio skyriui dėl reikalingų dokumentų teikimo užbaigtų objektų perkėlimui iš nebaigtos statybos į atitinkamas turto grupes. Vykdo: Apskaitos skyrius, Statybos ir komunalinio ūkio skyrius	2020-10-01
3.	Imtis priemonių, kad finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo VSAKIS metu nebūtų daromos ir paliekamos konsolidavimo klaidos	Zarasų rajono savivaldybės administracija	Konsoliduojant 2020 metų duomenis dėl neištaisytų 2019 metų klaidų ir, esant poreikiui, dėl atsiradusių naujų neatitikimų taisymo bus kreiptasi į LR Finansų ministeriją raštu. Vykdo: Finansų skyrius	2021-04-30

4.	Imtis priemonių, kad Savivaldybės biudžeto ataskaitos būtų rengiamos be klaidų ir pagal tikslus ir išsamius apskaitos registruose sukauptus duomenis	Zarasų rajono savivaldybės administracija	Bus patikslinta Finansų skyriaus apskaitos politika, visos skolintos lėšos bus apskaitomos per biudžetą. Vykdo: Finansų skyrius	2020-12-31
5.	Sprendimų projektus dėl Savivaldybės biudžeto pajamų ir asignavimų tvirtinimo ar keitimo rengti laikantis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo taisyklių	Zarasų rajono savivaldybės administracija	Rengiant sprendimų projektus dėl Savivaldybės biudžeto pajamų ir asignavimų tvirtinimo ar keitimo bus atliekamas vertinimas ar nepažeidžiamos Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo taisyklės. Vykdo: Finansų skyrius	Nuolat
<p>Už rekomendacijų įvykdymą atsakingi: Apskaitos skyriaus vedėja Jolita Zovienė (ligos, atostogų metu Roma Apanavičienė) Finansų skyriaus vedėja Laima Tuzikienė Statybos ir komunalinio ūkio skyriaus vedėjas Jonas Žusinas</p>				

Savivaldybės kontrolierė

Irma Maldauskienė

Auditą atliko: Nijolė Kalasauskienė (grupės vadovė),
Irma Maldauskienė, Aida Bogušienė (iki 2020-06-01)

PRIEDAI

Audito ataskaitos dėl Zarasų rajono savivaldybės
2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio ir
savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir
disponavimo jais vertinimo
1 priedas

Santrumpos ir sąvokos

BVP – Bendrasis vidaus produktas.

FSĮKĮ – Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas.

SKFAR – Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys.

SKBVAR – Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys.

VĮ – Valstybės įmonė.

VMI – Valstybinė mokesčių inspekcija.

VSAFAS – Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai.

VSAKIS – Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinė sistema.

VSS – Viešojo sektoriaus subjektas.

VŠĮ – Viešoji įstaiga.

Administracija – Zarasų rajono savivaldybės administracija.

Centras – Zarasų rajono socialinių paslaugų centras.

Iždas – Zarasų rajono savivaldybės iždas.

Muziejus – Zarasų krašto muziejus.

Socialinės išmokos – socialinės pašalpos, išmokos vaikams, vienkartinės pašalpos, išmokos mokinio reikmenims.

Sodra - Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie SADM.

Savivaldybė – Zarasų rajono savivaldybė – įstatymo nustatytas valstybės teritorijos administracinis vienetas, kurio bendruomenė turi Konstitucijos laiduotą savivaldos teisę, įgyvendinamą per to valstybės teritorijos administracinio vieneto nuolatinių gyventojų išrinktą savivaldybės tarybą, kuri sudaro jai atskaitingas vykdomąją ir kitas savivaldybės institucijas ir įstaigas įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir savivaldybės tarybos sprendimams tiesiogiai įgyvendinti. Savivaldybė yra viešasis juridinis asmuo.

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba – subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.

Reikšminga informacija – informacija, kurios nepateikimas arba klaidingas pateikimas gali iškreipti ataskaitą ir paveikti informacijos vartotojų priimamus sprendimus.

Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinys – savivaldybės biudžetinių įstaigų, savivaldybės išteklių fondo ir kitų savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys, ir savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, kuriame pateikiami savivaldybės biudžeto vykdymo duomenys.

Viešojo sektoriaus subjektų grupė – grupė, kurią sudaro viešojo sektoriaus subjektas ir kiti viešojo sektoriaus subjektai, už kurių finansinių ataskaitų rinkinių arba biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių konsolidavimą teisės aktų nustatyta tvarka atsakingas nurodytas viešojo sektoriaus subjektas.

Viešojo sektoriaus subjektų grupės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys – viešojo sektoriaus subjektų grupę sudarančių viešojo sektoriaus subjektų finansinės ataskaitos, sujungtos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų nustatyta tvarka ir teikiamos kaip vienas finansinių ataskaitų rinkinys.

Viešojo sektoriaus subjektų grupės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys – viešojo sektoriaus subjektų grupę sudarančių viešojo sektoriaus subjektų biudžeto vykdymo ataskaitos, finansų ministro nustatyta tvarka sujungtos ir teikiamos kaip vienas biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys.

Savivaldybės biudžetas – savivaldybės tarybos tvirtinamas savivaldybės biudžeto pajamų ir asignavimų planas biudžetiniams metams.

Savivaldybės biudžeto pajamos – savivaldybės biudžeto pajamas sudaro pajamos iš mokesčių, gaunamos į savivaldybės biudžetą pagal įstatymus ir kitus teises aktus ir pajamos iš savivaldybės turto; savivaldybės biudžetinių įstaigų pajamos; pajamos, gautos už išnuomotą arba suteiktą naudotis valstybinę žemę, valstybinio vidaus vandenų fondo vandens telkinius ir įstatymų nustatyta tvarka paskirsčius lėšas už parduotus valstybinės žemės sklypus; valstybės biudžeto dotacijos ir kitos pervedamos lėšos; negražintina finansinė parama (lėšos); kitos įstatymų nustatytos pajamos. Į savivaldybės biudžeto pajamas įskaitomos įmokos už ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimą.

Savivaldybės asignavimai – savivaldybės biudžete patvirtinta lėšų išlaidoms ir ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui įsigyti suma, kurią asignavimų valdytojas turi teisę biudžetiniais metais gauti iš savivaldybės biudžete sukauptų lėšų, pateikęs paraišką savivaldybės administracijai, patvirtintoms programoms finansuoti.

Rajono Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojai – savivaldybės biudžetinių įstaigų ir savivaldybės seniūnijų, nurodytų tarybos patvirtintame savivaldybės biudžete, vadovai.

Audito ataskaitos dėl Zarasų rajono savivaldybės
2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio ir
savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir
disponavimo jais vertinimo
2 priedas

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslas – įvertinti Zarasų rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę bei įvertinti Zarasų rajono savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą pasirinktose srityse.

Audituojamas laikotarpis – 2019 metai.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotose finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o savivaldybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito metu nustatyti dalykai skirstomi į turinčius reikšmingos įtakos savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio teisingumui ir jos neturinčius. Reikšmingu dalyku SKFAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, turinti įtakos vienam finansinių ataskaitų straipsniui, viršijanti 586,2 tūkst. Eur. Reikšmingu dalyku SKBVAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, viršijanti 410,0 tūkst. Eur. Taip pat vertintas kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Audituojamas rajono Savivaldybės administracijos Finansų skyriaus parengtas Zarasų rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys, kurį sudaro:

- Zarasų rajono savivaldybės Finansinės būklės ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2020-06-10 Nr. F5-18-(20.61 E);
- Zarasų rajono savivaldybės Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2020-06-10 Nr. F5-19-(20.61 E);
- Zarasų rajono savivaldybės Pinigų srautų ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2020-06-10 Nr. F5-21-(20.61 E);
- Zarasų rajono savivaldybės Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2020-06-10 Nr. F5-20-(20.61 E);
- Zarasų rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamasis raštas, 2020-06-10 Nr. F5-22-(20.61 E).

Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, parengto konsoliduojamų subjektų grupės, kurią sudarė 22 savivaldybės biudžetinės įstaigos, 3 viešosios įstaigos ir 1 fondas (rajono Savivaldybės išdas), duomenimis 2019 m. gruodžio 31 d. Zarasų rajono

savivaldybės turtas sudarė 58 616,62 tūkst. Eur, finansavimo sumos – 33 684,00 tūkst. Eur, įsipareigojimai – 4 500,94 tūkst. Eur ir grynasis turtas – 20 431,69 tūkst. Eur.

Audituotas rajono Savivaldybės administracijos Finansų skyriaus parengtas Zarasų rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, kurį sudaro:

- Zarasų rajono savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 1-sav. metinė), 2020-02-18 Nr. F5-3-(20.9);
- Zarasų rajono savivaldybės Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 2-sav. metinė), 2020-02-18 Nr. F5-4-(20.09);
- Zarasų rajono savivaldybės 2019 metų biudžeto vykdymo paaiškinamasis raštas, 2020 m. vasario 18 d. (be numerio).

Zarasų rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, parengtas pagal VMI surinktų ir apskaičiuotų administruojamų mokesčių ar įmokų pajamų ataskaitos duomenis bei konsoliduojant 32-jų Savivaldybės asignavimų valdytojų (22 biudžetinių įstaigų ir 10 seniūnijų) biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo ataskaitų rinkinius.

Zarasų rajono savivaldybės funkcijoms vykdyti 2019 metais gauta 19 951,1 tūkst. Eur pajamų. Vykdam 7-ias rajono Savivaldybės programas 32-u Savivaldybės asignavimų valdytojais panaudojo 19 679,3 tūkst. Eur asignavimų, iš jų 1 194,6 tūkst. Eur metų pradžioje buvusio nepanaudotų lėšų likučio.

Vertinant savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams, audituotas Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimas biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimui, lėšų naudojimas socialinę riziką patiriančių asmenų socialinėms išmokoms bei lėšų naudojimas Savivaldybės mero fonde, sukurto ar rekonstruoto ir nebaigtos statybos grupėje apskaitomo nekilnojamojo turto naudojimas.

Siekiant gauti įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, buvo atliktas veiklos (tirta veikla, susijusi su savivaldybės biudžeto planavimu, vykdymu, turto naudojimu bei konsoliduojamų subjektų veikla), apskaitos (tirta savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų, savivaldybės turto ir įsipareigojimų apskaita bei konsoliduojamų subjektų apskaita), vidaus kontrolės sistemų (buvo tiriama vidaus kontrolės sistema planuojant, vykdam, apskaitant savivaldybės biudžeto pajamas ir išlaidas, savivaldybės turtą ir įsipareigojimus bei konsoliduojamų subjektų vidaus kontrolės sistemos) tyrimas. Įvertinus rizikos veiksnius, nustatytos svarbiausios audito sritys. Vertinant vidaus kontrolę, susipažinta su visų konsoliduojamų subjektų vidaus kontrolės aplinka ir procedūromis, tačiau, dėl daugumos konsoliduojamų subjektų nedidelio darbuotojų skaičiaus, bendrą audito patikimumą nuspręsta gauti atliekant didelės apimties pagrindines audito procedūras.

Siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, audito procedūras atlikome šiose srityse:

- kito nematerialiojo turto apskaitos – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje;

- žemės tikrosios vertės nustatymo – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje;

- pastatų naudojimo, apskaitos ir nusidėvėjimo skaičiavimo – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje ir pasinaudota Zarasų rajono savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo veiklos audito darbo rezultatais;

- vietinės reikšmės kelių ir gatvių apskaitos ir nusidėvėjimo skaičiavimo – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje;

- nekilnojamųjų kultūros vertybių apskaitos – pasinaudota Zarasų rajono savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo veiklos audito darbo rezultatais bei tikrosios vertės nustatymo pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje ir Zarasų krašto muziejuje;

- mašinų ir įrenginių apskaitos ir nusidėvėjimo skaičiavimo – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje;

- transporto priemonių apskaitos ir nusidėvėjimo skaičiavimo – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje, Zarasų rajono socialinių paslaugų centre, Zarasų rajono savivaldybės kultūros centre, Zarasų „Ažuolo“ gimnazijoje, Zarasų r. Dusetų Kazimiero Būgos gimnazijoje, Zarasų Pauliaus Širvio progimnazijoje;

- kito ilgalaikio materialaus turto apskaitos ir nusidėvėjimo skaičiavimo – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje ir Zarasų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje;

- nebaigtos statybos grupėje įregistruotų objektų naudojimo ir apskaitos – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje;

- investicijų į kontroliuojamus subjektus ir nuosavybės metodo apskaitos – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje;

- biologinio turto apskaitos – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje;

- gautinų mokesčių likučių ir mokesčių pajamų apskaitos – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės Ižde;

- gautinų sumų už prekes ir paslaugas likučių ir pagrindinės veiklos kitų pajamų apskaitos – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje ir Zarasų rajono socialinių paslaugų centre;

- sukauptų gautinų sumų likučių – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės Ižde;

- pinigų ir pinigų ekvivalentų likučių – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje (Apskaitos skyriuje ir Išde), Zarasų rajono socialinių paslaugų centre;
- finansavimo sumų ir finansavimo pajamų – pagrindinės audito procedūros atliktos kartu su kitų straipsnių audito procedūromis Zarasų rajono savivaldybės administracijoje ir kituose VSS;
- ilgalaikių finansinių įsipareigojimų ir jų einamųjų metų dalies – pasinaudota Zarasų rajono savivaldybės skolos ir galimybių imti ilgalaikes ir trumpalaikę paskolas bei suteikti garantiją audito darbo rezultatais;
- socialinių išmokų panaudojimo socialinę riziką patiriantiems asmenims teisėtumo ir jų apskaitos – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje ir Zarasų rajono socialinių paslaugų centre;
- darbo užmokesčio, socialinio draudimo įmokų, darbdavių socialinės paramos priskaitymo, išmokėjimo, apskaitos ir atostogų kaupinių likučių – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje, Zarasų rajono socialinių paslaugų centre, Zarasų r. Dusetų Kazimiero Būgos gimnazijoje, Antazavės socialinių paslaugų centre „Kartų namai“, Zarasų Pauliaus Širvio progimnazijoje, Zarasų „Santarvės“ pradinėje mokykloje;
- komunalinių paslaugų išlaidų (sąnaudų ir kasinių) apskaitos – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje, Zarasų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje, Zarasų rajono savivaldybės kultūros centre, Zarasų r. Dusetų Kazimiero Būgos gimnazijoje, Zarasų „Ąžuolo“ gimnazijoje;
- transporto ir paprastojo remonto ir eksploatacijos išlaidų (sąnaudų ir kasinių) apskaitos – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje;
- atsargų sąnaudų apskaitos – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje, Zarasų rajono socialinių paslaugų centre, Zarasų r. Dusetų Kazimiero Būgos gimnazijoje, Zarasų „Santarvės“ pradinėje mokykloje, Salako socialinės globos namuose, Antazavės socialinių paslaugų centre „Kartų namai“, Zarasų Pauliaus Širvio progimnazijoje;
- finansavimo ir kitos veiklos sąnaudų apskaitos – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje;
- kitų paslaugų sąnaudų – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje, Zarasų rajono socialinių paslaugų centre, Zarasų rajono savivaldybės kultūros centre;
- asignavimų panaudojimo prekių ir paslaugų, negyvenamųjų pastatų ir infrastruktūros ir kitų statinių įsigijimui bei kitoms išlaidoms apskaitos – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje;
- asignavimų panaudojimo viešojo ūkio išlaidoms apskaitos – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje ir Zarasų miesto seniūnijoje;

- savivaldybės biudžeto pajamų plano vykdymo – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijos Ižde;

- perėjimo prie apskaitos pagal VSAFAS – pagrindinės audito procedūros atliktos VšĮ Zarasų turizmo ir verslo informacijos centre;

- apskaitos duomenų perkėlimo į VSAKIS – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje (Apskaitos skyriuje ir Ižde), Zarasų rajono socialinių paslaugų centre, VšĮ Zarasų ligoninė, VšĮ Zarasų PSPC, VšĮ Zarasų turizmo ir verslo informacijos centre, analitinės procedūros atliktos visuose grupės VSS;

- turto ir tiekėjams mokėtinų sumų inventorizacijos – dalyvauta atliekant turto metinę inventorizaciją ir analizuoti inventorizacijos apyrašai Zarasų rajono savivaldybės administracijoje.

Auditui atlikti buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Audito metu naudojoms Zarasų rajono savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo veiklos audito bei Zarasų rajono savivaldybės skolos ir galimybių imti ilgalaikes ir trumpalaikę paskolas bei suteikti garantiją audito darbo rezultatais.

Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų, atsižvelgėme į aplinkybes, priežastis ir pasekmes.

Audito įrodymai gauti taikant duomenų peržiūros, stebėjimo, skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo, analitinės ir kitas audito procedūras.

Audito ataskaitos dėl Zarasų rajono savivaldybės
2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio ir
savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir
disponavimo jais vertinimo
3 priedas

**Viešojo sektoriaus subjektai, kurių finansinės ataskaitos konsoliduojamos į Zarasų rajono
savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį**

Eil. Nr.	Viešojo sektoriaus subjekto pavadinimas
1	Zarasų rajono savivaldybės administracija
2	Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba
3	Zarasų priešgaisrinės apsaugos tarnyba
4	Zarasų rajono savivaldybės kultūros centras
5	Zarasų rajono savivaldybės viešoji biblioteka
6	Zarasų krašto muziejus
7	Kultūros centras Dusetų dailės galerija
8	Zarasų „Ažuolo“ gimnazija
9	Zarasų Pauliaus Širvio progimnazija
10	Zarasų r. Dusetų Kazimiero Būgos gimnazija
11	Zarasų „Santarvės“ pradinė mokykla
12	Zarasų r. Antazavės Juozo Gruodžio gimnazija
13	Zarasų r. Salako pagrindinė mokykla
14	Zarasų r. Turmanto pagrindinė mokykla
15	Zarasų sporto centras
16	Zarasų meno mokykla
17	Zarasų rajono Dusetų meno mokykla
18	Zarasų „Lakštingalos“ mokykla
19	Zarasų švietimo pagalbos tarnyba
20	Salako socialinės globos namai
21	Zarasų rajono Antazavės socialinių paslaugų centras „Kartų namai“ (iki 2019-09-16 Zarasų rajono Antazavės vaikų globos namai)
22	Zarasų rajono socialinių paslaugų centras
23	VšĮ Zarasų pirminės sveikatos priežiūros centras
24	VšĮ Zarasų ligoninė
25	VšĮ Zarasų turizmo ir verslo informacijos centras
26	Zarasų rajono savivaldybės išdas

Audito ataskaitos dėl Zarasų rajono savivaldybės
2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio ir
savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir
disponavimo jais vertinimo
4 priedas

**Asignavimų valdytojai, kurių biudžetų vykdymo ataskaitos konsoliduojamos į Zarasų rajono
savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį**

Eil. Nr.	Įstaigos ir seniūnijos pavadinimas
1	Zarasų rajono savivaldybės administracija
2	Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba
3	Zarasų priešgaisrinės apsaugos tarnyba
4	Zarasų rajono savivaldybės kultūros centras
5	Zarasų rajono savivaldybės viešoji biblioteka
6	Zarasų krašto muziejus
7	Kultūros centras Dusetų dailės galerija
8	Zarasų „Ažuolo“ gimnazija
9	Zarasų Pauliaus Širvio progimnazija
10	Zarasų r. Dusetų Kazimiero Būgos gimnazija
11	Zarasų „Santarvės“ pradinė mokykla
12	Zarasų r. Antazavės Juozo Gruodžio gimnazija
13	Zarasų r. Salako pagrindinė mokykla
14	Zarasų r. Turmanto pagrindinė mokykla
15	Zarasų sporto centras
16	Zarasų meno mokykla
17	Zarasų rajono Dusetų meno mokykla
18	Zarasų „Lakštingalos“ mokykla
19	Zarasų švietimo pagalbos tarnyba
20	Salako socialinės globos namai
21	Zarasų rajono Antazavės socialinių paslaugų centras „Kartų namai“ (iki 2019-09-16 Zarasų rajono Antazavės vaikų globos namai)
22	Zarasų rajono socialinių paslaugų centras
23	Antalieptės seniūnija
24	Antazavės seniūnija
25	Degučių seniūnija
26	Dusetų seniūnija
27	Imbrado seniūnija
28	Salako seniūnija
29	Suvieko seniūnija
30	Turmanto seniūnija
31	Zarasų seniūnija
32	Zarasų miesto seniūnija

Audito ataskaitos dėl Zarasų rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio ir savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais vertinimo
5 priedas

Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo taisyklės dėl subalansuoto biudžeto laikymasis 2019 metais

Biudžeto planavimas

Sprendimo projektas dėl biudžeto tvirtinimo		Planuojami savivaldybės biudžeto		Nepanaudota 2018 m. pajamų dalis*	Koreguotos planuojamos pajamos	Koreguotų planuojamų pajamų ir asignavimų balansas	Laikomasi FSĮKĮ taisyklės
data	nr.	asignavimai	pajamos				
1	2	3	4	5	6	7	8
2019-02-14	SP-34	18 978,1**	17 257,9	1 096,8	18 354,7	-623,4***	ne
2019-06-27	SP-140	19 105,3	17 910,7	1 096,8	19 007,5	-97,8***	ne
2019-11-07	SP-195	19 222,7	18 028,1	1 096,8	19 124,9	-97,8***	ne
2019-12-11	SP-222	21 703,8	20 509,2	1 096,8	21 606,0	-97,8***	ne

* Savivaldybės biudžeto einamųjų metų pajamos koreguojamos pridėdant nepanaudotą pajamų dalį – praėjusių metų biudžeto pajamų dalį, kuri viršija praėjusių metų panaudotus asignavimus. Duomenys paimti iš Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2018 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 1-sav.).

** Į asignavimus įtrauktos išlaidos iš planuojamos paskolos lėšų (525,6 tūkst. Eur).

*** Į nepanaudotą likutį įtrauktas paskolos lėšų likutis (97,8 tūkst. Eur).

Biudžeto tvirtinimas

Sprendimas dėl biudžeto tvirtinimo		Patvirtinta savivaldybės biudžete		Nepanaudota 2018 m. pajamų dalis	Koreguotos pajamos	Koreguotų pajamų ir asignavimų balansas	Laikomasi FSĮKĮ taisyklės
data	nr.	asignavimai	pajamos				
1	2	3	4	5	6	7	8
2019-02-22	T-2	18 978,1	17 257,9	1 096,8	18 354,7	-623,4	ne
2019-07-05	T-106	19 105,3	17 910,7	1 096,8	19 007,5	-97,8	ne
2019-11-15	T-166	19 222,7	18 028,1	1 096,8	19 124,9	-97,8	ne
2019-12-19	T-195	21 696,1	20 501,5	1 096,8	21 598,3	-97,8	ne

Biudžeto vykdymas

Panaudota asignavimų išlaidoms	Gauta biudžeto pajamų	Nepanaudota 2018 m. pajamų dalis	Koreguotos pajamos	Koreguotų pajamų ir asignavimų balansas	Laikomasi FSĮKĮ taisyklės
1	2	3	4	5	6
19 679,3	19 951,1	1 096,8	21 047,9	1 368,6	taip

Audito ataskaitos dėl Zarasų rajono savivaldybės
2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio ir
savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir
disponavimo jais vertinimo
6 priedas

1 lentelė

Zarasų rajono savivaldybės 2019 metų biudžeto pajamų plano pokytis

(tūkst. Eur)

Eil. Nr.	Tarybos sprendimai dėl biudžeto pakeitimų Pajamos*	2019-02-22 Nr. T-2	2019-07-05 Nr. T-106	Pokytis	2019-11-15 Nr. T-166	Pokytis	2019-12-19 Nr. T-195	Pokytis	Bendras pokytis per 2019 metus
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	PAJAMOS								
1.	1. MOKESČIAI	10378,0	10583,7,7	+205,7	10583,7		10583,7		+205,7
2.	1.1. Pajamų mokesčiai	10083,0	10238,7	+155,7	10238,7		10238,7		+155,7
3.	1.1.1. Gyventojų pajamų mokestis	10083,0	10238,7	+155,7	10238,7		10238,7		+155,7
4.	1.2. Turto mokesčiai	285,0	335,0	+50,0	335,0		335,0		+50,0
5.	1.2.1. Žemės mokestis	150,0	200,0	+50,0	200,0		200,0		+50,0
6.	1.2.2. Paveldimo turto mokestis	5,0	5,0		5,0		5,0		
7.	1.2.3. Nekilnojamojo turto mokestis	130,0	130,0		130,0		130,0		
8.	1.3. Prekių ir paslaugų mokesčiai	10,0	10,0		10,0		10,0		
9.	1.3.1. Mokestis už aplinkos teršimą	10,0	10,0		10,0		10,0		
10.	2. KITOS PAJAMOS	849,6	940,9	+91,3	951,8	+10,9	954,7	+2,9	+105,1
11.	2.1. Turto pajamos	138,0	197,5	+59,5	197,5		197,5		+59,5
12.	2.1.1. Dividendai	30,0	35,5	+5,5	35,5		35,5		+5,5
13.	2.1.2. Nuomos pajamos, iš jų:	108,0	162,0	+54,0	162,0		162,0		+54,0
14.	2.1.2.1. Nuomos mokestis už valstybinę žemę ir valstybinio vidaus vandens fondo vandens telkinius	86,0	140,0	+54,0	140,0		140,0		+54,0
15.	2.1.2.2. Mokesčiai už valstybinius gamtos išteklius	8,0	8,0		8,0		8,0		

Eil. Nr.	Tarybos sprendimai dėl biudžeto pakeitimų Pajamos*	2019-02-22 Nr. T-2	2019-07-05 Nr. T-106	Pokytis	2019-11-15 Nr. T-166	Pokytis	2019-12-19 Nr. T-195	Pokytis	Bendras pokytis per 2019 metus
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
16.	2.1.2.3. Mokestis už medžiojamų gyvūnų išteklių naudojimą	14,0	14,0		14,0		14,0		
17.	2.2. Pajamos už prekes ir paslaugas	572,8	574,6	+1,8	585,5	+10,9	589,4	+3,9	+16,6
18.	2.2.1. Pajamos už patalpų nuomą	5,7	5,7		6,0	+0,3	5,6	-0,4	-0,1
19.	2.2.2. Pajamos už prekes ir suteiktas paslaugas	45,2	47,0	+1,8	51,4	+4,4	53,4	+2,0	+8,2
20.	2.2.3. Įmokos už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose	180,9	180,9		187,1	+6,2	189,4	+2,3	+8,5
21.	2.2.4. Valstybinės rinkliavos	19,0	19,0		19,0		19,0		
22.	2.2.5. Vietinės rinkliavos, iš jų:	322,0	322,0		322,0		322,0		
23.	2.2.5.1. vietinės rinkliavos	19,0	19,0		19,0		19,0		
24.	2.2.5.2. už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą	303,0	303,0		303,0		303,0		
25.	2.3. Pajamos iš baudų ir konfiskacijos	1,0	1,0		1,0		1,0		
26.	2.3.1. Pajamos iš baudų	1,0	1,0		1,0		1,0		
27.	2.4. Kitos pajamos	108,8	108,8		78,8	-30,0	78,8		-30,0
28.	2.5. Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	21,0	51,0	+30,0	81,0	+30,0	81,0		+60,0
29.	2.6. Kitos neišvardintos pajamos	8,0	8,0		8,0		7,0	-1,0	-1,0
30.	3. DOTACIJOS	6030,3	6386,1	+355,8	6492,6	+106,5	8963,1	+2470,5	+2932,8
31.	3.1. Dotacijos iš kitų valdymo lygių	6030,3	6386,1	+355,8	6492,6	+106,5	6519,5	+26,9	+489,2
32.	3.1.1. Speciali tikslinė dotacija, iš jų:	6030,3	6386,1	+355,8	6492,6	+106,5	6519,5	+26,9	+489,2
33.	3.1.1.1. Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, iš jų:	1731,8	1722,7	-9,1	1808,4	+85,7	1834,3	+25,9	+102,5
34.	3.1.1.1.1. Gyventojų registro tvarkymas ir duomenų valstybės registrui teikimas	0,3	0,3		0,3		0,3		
35.	3.1.1.1.2. Civilinės būklės aktų registravimas	19,5	19,5		19,5		19,5		
36.	3.1.1.1.3. Pirminė teisinė pagalba	1,76	1,76		1,8		1,8		
37.	3.1.1.1.4. Gyvenamosios vietos deklaravimas	7,9	7,9		7,9		7,9		
38.	3.1.1.1.5. Civilinės saugos organizavimas	27,6	27,6		27,6		27,6		

Eil. Nr.	Tarybos sprendimai dėl biudžeto pakeitimų Pajamos*	2019-02-22 Nr. T-2	2019-07-05 Nr. T-106	Pokytis	2019-11-15 Nr. T-166	Pokytis	2019-12-19 Nr. T-195	Pokytis	Bendras pokytis per 2019 metus
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
39.	3.1.1.1.6. Priešgaisrinių tarnybų organizavimas	529,7	529,7		529,7		529,7		
40.	3.1.1.1.7. Valstybės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolė	8,1	8,1		8,1		8,1		
41.	3.1.1.1.8. Žemės ūkio funkcijoms vykdyti	133,7	133,7		133,7		133,7		
42.	3.1.1.1.9. Melioracijai ir dirvoms kalkinti	87,0	87,0		87,0		87,0		
43.	3.1.1.1.10. Savivaldybei priskirti valstybinei žemei ir kitam valstybiniam turtui valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise	2,3	2,3		2,3		2,3		
44.	3.1.1.1.11. Archyvinių dokumentų tvarkymas	11,7	11,7		11,7		11,7		
45.	3.1.1.1.12. Mobilizacijos administravimas	7,1	7,1		7,1		7,5	+0,4	+0,4
46.	3.1.1.1.13. Duomenų teikimas valstybės suteiktos pagalbos	0,6	0,6		0,6		0,6		
47.	3.1.1.1.14. Socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti	109,1	109,1		109,1		109,1		
48.	3.1.1.1.15. Socialinė parama mokiniams	194,1	185,0	-9,1	173,0	-12,0	165,3	-7,7	-28,8
49.	3.1.1.1.16. Socialinės paslaugos	328,5	328,5		426,2	+97,7	459,4	+33,2	+130,9
50.	3.1.1.1.17. Jaunimo teisių apsauga	15,0	15,0		15,0		15,0		
51.	3.1.1.1.18. Darbo rinkos politikos rengimas ir įgyvendinimas	98,6	98,6		98,6		98,6		
52.	3.1.1.1.19. Būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacijoms mokėti	2,9	2,9		2,9		2,9		
53.	3.1.1.1.20 Mokinių visuomenės sveikatos priežiūra	68,8	68,8		68,8		68,8		
54.	3.1.1.1.21 Visuomenės sveikatos stiprinimas ir stebėseną	67,3	67,3		67,3		67,3		
55.	3.1.1.1.22. Neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimas	3,4	3,4		3,4		3,4		
56.	3.1.1.1.23. Savivaldybės erdvinių duomenų rinkinio tvarkymo funkcijai atlikti	6,8	6,8		6,8		6,8		
57.	3.1.1.2. Ugdymo reikmėms finansuoti	2950,4	2950,4		2967,3	+16,9	2967,3		+16,9
58.	3.1.1.3. Neformaliam vaikų švietimui	20,5	20,5		25,2	+4,7	25,2		+4,7
59.	3.1.1.4. Valstybės investicijų programa, iš jų:	790,0	911,0	+121,0	961,0	+50,0	961,0		+171,0
60.	3.1.1.4.1. Zarasų kultūros centro modernizavimui	232,0	232,0		232,0		232,0		

Eil. Nr.	Tarybos sprendimai dėl biudžeto pakeitimų Pajamos*	2019-02-22 Nr. T-2	2019-07-05 Nr. T-106	Pokytis	2019-11-15 Nr. T-166	Pokytis	2019-12-19 Nr. T-195	Pokytis	Bendras pokytis per 2019 metus
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
61.	3.1.1.4.2. Savivaldybėms vietinės reikšmės keliams (gatvėms) tiesti, taisyti, prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti	558,0	679,0	+121,0	679,0		679,0		+121,0
62.	3.1.1.4.3. Zarasų rajono savivaldybės Zarasų krašto muziejaus plėtra ir modernizavimas įkuriant Šarūno ir Nomedos Saukų galeriją plėtojant Žydų kultūros kelią				50,0	+50,0	50,0		+50,0
63.	3.1.1.5. Kelių priežiūros ir plėtros programos 2019 m. finansavimo lėšų vietinės reikšmės keliams su žvyro dangą asfaltuoti		131,6	+131,6	80,8	-50,8	80,8		+80,8
64.	3.1.1.6. Klasės specialiųjų poreikių turintiems mokiniams	65,2	65,2		65,2		65,2		
65.	3.1.1.7. Pagal teisės aktus perduotoms įstaigoms išlaikyti	85,0	85,0		85,0		85,0		
66.	3.1.1.8. Savivaldybėms vietinės reikšmės keliams (gatvėms) tiesti, taisyti, prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti	372,0	484,3	+112,3	484,3		484,3		+112,3
67.	3.1.1.9. Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriaus pareigybei išlaikyti	15,4	15,4		15,4		15,4		
68.	3.1.1.10. Asbesto turinčių gaminių atliekų surinkimas iš Zarasų rajono apvažiavimo būdu, transportavimas ir saugus šalinimas						1,0	+1,0	+1,0
69.	3.2. Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos						2443,6	+2443,6	+2443,6
70.	Iš viso pajamų	17257,9	17910,7	+652,8	18028,1	+117,4	20501,5	+2473,4	+3243,6
71.	Skolintos lėšos (bankų kreditai)	1347,8	822,2	-525,6	822,2		822,2		-525,6
72.	2018 metais nepanaudotos lėšos	1194,6	1194,6		1194,6		1194,6		
73.	Iš viso su skolintomis lėšomis ir nepanaudotų lėšų likučiu	19800,3	19927,5	+127,2	20044,9	+117,4	22518,3	+2473,4	+2718,0

* Pajamų grupėms pajamos priskirtos pagal 2019-12-19 tarybos sprendimo Nr. T-195 pajamų priskyrimą.

2 lentelė

Zarasų rajono savivaldybės 2019 metų biudžeto pajamų plano vykdymas

(tūkst. Eur)

Pajamų kodas	Pajamų pavadinimas*	Įvykdyta 2018 metais	Patikslintas 2019 metų planas	Įvykdyta 2019 metais	Plano įvykdymas		2019 metų pajamų pokytis, lyginant su 2018 metais	
					Suma (5 st.- 4 st.)	Proc.	Suma (5 st.- 3 st.)	Proc.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.1.	Mokesčiai	10445,1	10583,7	10950,8	367,1	103,5	505,7	104,8
1.1.1.	Pajamų ir pelno mokesčiai	10058,0	10238,7	10569,3	330,6	103,2	511,3	105,1
	- Gyventojų pajamų mokestis (gautas iš VMI)	10058,0	10238,7	10569,3	330,6	103,2	511,3	105,1
1.1.3.	Turto mokesčiai:	377,5	335,0	372,4	37,4	111,2	-5,1	98,6
	- Žemės mokestis	232,4	200,0	240,8	40,8	120,4	8,4	103,6
	- Paveldimo turto mokestis	8,1	5,0	4,8	-0,2	96,0	-3,3	59,3
	- Nekilnojamojo turto mokestis	137,0	130,0	126,8	-3,2	97,5	-10,2	92,6
1.1.4.	Prekių ir paslaugų mokesčiai:	9,6	10,0	9,1	-0,9	91,0	-0,5	94,8
	- Mokesčiai už aplinkos teršimą	9,6	10,0	9,1	-0,9	91,0	-0,5	94,8
1.3.	Dotacijos	7291,4	8963,1	8017,7	-945,4	89,5	726,3	110,0
1.3.4.	Dotacijos iš kitų valdžios sektoriaus subjektų	7291,4	8963,1	8017,7	-945,4	89,5	726,3	110,0
1.3.4.1.	Einamiesiems tikslams	5170,5	5557,5	5444,6	-112,9	98,0	274,1	105,3
1.3.4.1.1.1.	Speciali tikslinė dotacija savivaldybėms	5170,5	4992,4	4942,2	-50,2	99,0	-228,3	95,6
	- Valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti	1585,0	1834,3	1790,6	-43,7	97,6	205,6	113,0
	- Mokinio krepšeliui finansuoti	2889,0	2967,3	2966,5	-0,8	100,0	77,5	102,7
	- Kita tikslinė dotacija	696,5	190,8	185,1	-5,7	97,0	-511,4	26,6
1.3.4.1.1.5.	Kitos dotacijos einamiesiems tikslams		565,1	502,4	-62,7	88,9	502,4	
1.3.4.2.	Dotacijos iš kitų valdžios sektoriaus subjektų turtui įsigyti	2120,9	3405,6	2573,1	-832,5	75,6	452,2	121,3

Pajamų kodas	Pajamų pavadinimas*	Įvykdyta 2018 metais	Patikslintas 2019 metų planas	Įvykdyta 2019 metais	Plano įvykdymas		2019 metų pajamų pokytis, lyginant su 2018 metais	
					Suma (5 st.- 4 st.)	Proc.	Suma (5 st.- 3 st.)	Proc.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.3.4.2.1.1.	Speciali tikslinė dotacija savivaldybėms turtui įsigyti, iš viso	857,4	1,0	17,3	16,3	1730,0	-840,1	2,0
	- Ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui įsigyti	857,4		16,3	16,3		-841,1	1,9
	- Kita tikslinė dotacija		1,0	1,0	0,0	100,0	1,0	
1.3.4.2.1.4.	Dotacija savivaldybėms iš ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų turtui įsigyti	1263,5	2443,6	1627,9	-815,7	66,6	364,4	128,8
1.3.4.2.1.5.	Kitos dotacijos turtui įsigyti		961,0	927,9	-33,1	96,6	927,9	
1.4.	Kitos pajamos	655,0	873,7	871,3	-2,4	99,7	216,3	133,0
1.4.1.	Turto pajamos	206,3	197,5	231,9	34,4	117,4	25,6	112,4
1.4.1.1.	Palūkanos	1,0		0,6	0,6		-0,4	60,0
1.4.1.2.	Dividendai ir kitos pelno įmokos	26,6	35,5	35,5	0,0	100,0	8,9	133,5
1.4.1.4.	Nuomos mokesčiai už valstybinę žemę	145,5	140,0	166,0	26,0	118,6	20,5	114,1
1.4.1.5.	Mokesčiai už valstybinius gamtos išteklius	33,2	22,0	29,8	7,8	135,5	-3,4	89,8
	- Mokestis už medžiojamųjų gyvūnų išteklius	20,6	14,0	17,6	3,6	125,7	-3,0	85,4
	- Kiti mokesčiai už valstybinius gamtos išteklius	12,6	8,0	12,2	4,2	152,5	-0,4	96,8
1.4.2.	Pajamos už prekes ir paslaugas	447,1	668,2	639,2	-29,0	95,7	192,1	143,0
	- BĮ pajamos už prekes ir paslaugas	44,4	53,4	55,7	2,3	104,3	11,3	125,5
	- Pajamos už ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto nuomą	19,8	5,6	19,3	13,7	344,6	-0,5	97,5
	- Įmokos už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose	171,5	189,4	196,3	6,9	103,6	24,8	114,5
	- Valstybės rinkliava	15,0	19,0	19,2	0,2	101,1	4,2	128,0
	- Vietinė rinkliava, iš jų:	118,6	322,0	281,9	-40,1	87,5	163,3	237,7
	už komunalinių atliekų surinkimą ir atliekų tvarkymą	100,0	303,0	266,9	-36,1	88,1	166,9	266,9

Pajamų kodas	Pajamų pavadinimas*	Įvykdyta 2018 metais	Patikslintas 2019 metų planas	Įvykdyta 2019 metais	Plano įvykdymas		2019 metų pajamų pokytis, lyginant su 2018 metais	
					Suma (5 st.- 4 st.)	Proc.	Suma (5 st.- 3 st.)	Proc.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	- Kitos pajamos	77,8	78,8	66,8	-12,0	84,8	-11,0	85,9
1.4.3.	Pajamos iš baudų ir konfiskuoto turto ir kitų netesybų	1,6	1,0	0,2	-0,8	20,0	-1,4	12,5
1.4.4.	Kitos neišvardintos pajamos		7,0		-7,0	0,0		
4.1.	Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	89,9	81,0	111,3	30,3	137,4	21,4	123,8
4.1.1.	Ilgalaikio materialiojo turto realizavimo pajamos	88,7	81,0	110,7	29,7	136,7	22,0	124,8
	- Žemės realizavimo pajamos	41,1		12,1	12,1		-29,0	29,4
	- Pastatų ir statinių realizavimo pajamos	47,6	81,0	96,5	15,5	119,1	48,9	202,7
	- Transporto priemonių realizavimo pajamos			2,0	2,0		2,0	
	- Kito ilgalaikio materialiojo turto realizavimo pajamos			0,1	0,1		0,1	
4.1.3.	Atsargų realizavimo pajamos	1,2		0,6	0,6		-0,6	50,0
	Iš viso pajamų:	18481,4	20501,5	19951,1	-550,4	97,3	1469,7	108,0
4.3.1.4.1.	Ilgalaikės paskolos (gautos)	223,1	822,2	822,2	0,0	100,0	599,1	368,5
	IŠ VISO ĮPLAUKŲ:	18704,5	21323,7	20773,3	-550,4	97,4	2068,8	111,1
	Lėšų likutis metų pradžiai	876,2	1194,6	1194,6	0,0	100,0	318,4	136,3
	IŠ VISO:	19580,7	22518,3	21967,9	-550,4	97,6	2387,2	112,2
	Nepanaudotų lėšų likutis metų pabaigai	1194,6	*	1466,4	*	*	271,8	122,8

*Pajamos pateiktos pagal Formos Nr. 1-sav. Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaitos pajamų grupavimą.

3 lentelė

Zarasų rajono savivaldybės 2019 metų biudžeto išlaidų plano vykdymas

(tūkst. Eur)

Funkcinės klasifikacijos kodas	Išlaidos pagal funkcinę klasifikaciją	Įvykdyta per 2018 metus	Patikslintas 2019 metų planas	Įvykdyta per 2019 metus	Plano įvykdymas		Pokytis, lyginant su 2018 metais	
					Suma (5st.-4st.)	Proc.	Suma (5st.-3st.)	Proc.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Bendros valstybės paslaugos	2064,2	2761,0	2371,3	-389,7	85,9	307,1	114,9
2.	Gynyba	33,9	35,1	35,1	0,0	100,0	1,2	103,5
3.	Viešojo tvarka ir visuomenės apsauga	501,8	537,7	537,7	0,0	100,0	35,9	107,2
4.	Ekonomika	2178,5	3386,5	2859,5	-527,0	84,4	681,0	131,3
5.	Aplinkos apsauga	210,0	573,9	521,2	-52,7	90,8	311,2	248,2
6.	Būstas ir komunalinis ūkis	964,3	1089,5	962,8	-126,7	88,4	-1,5	99,8
7.	Sveikatos apsauga	119,0	236,2	201,8	-34,4	85,4	82,8	169,6
8.	Poilsis, kultūra ir religija	2183,6	3373,6	2865,0	-508,6	84,9	681,4	131,2
9.	Švietimas	6069,6	6071,2	6007,5	-63,7	99,0	-62,1	99,0
10.	Socialinė apsauga	3495,8	3631,4	3317,4	-314,0	91,4	-178,4	94,9
	IŠ VISO IŠLAIDŲ	17820,7	21696,1	19679,3	-2016,8	90,7	1858,6	110,4
	Finansinių įsipareigojimų vykdymas (paskolų gražinimas)	565,4	822,2	822,2	0,0	100,0	256,8	145,4
	IŠ VISO IŠLAIDŲ SU PASKOLŲ GRAŽINIMU	18386,1	22518,3	20501,5	-2016,8	91,0	2115,4	111,5
	Lėšų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigai, iš jų:	1194,6		1466,4	1466,4		271,8	122,8

Zarasų rajono savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymas 2019 metais

(pagal konsoliduotosios Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2019-12-31 ataskaitos duomenis)

